

Genopretnings- og resiliensfacilitetens støtte til bedre erhvervsklima

Støtten adresserer kun delvis de landespecifikke henstillinger, men nogle af dens første resultater bidrog til deres gennemførelse

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

Indhold

Punkt

01-21 | **Hovedbudskaber**

01-07 | Hvorfor dette område er vigtigt

08-21 | Hvad vi konstaterede og anbefaler

22-71 | **Et nærmere blik på vores bemærkninger**

22-47 | **Genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger tackler kun delvis udfordringerne med hensyn til erhvervsklima**

22-26 | Alle medlemsstater har fået delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, men de varierer i art og omfang

27-29 | Politikområdet erhvervsklima er ikke klart defineret, og betegnelsen anvendes inkonsekvent

30-44 | Genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger tackler kun delvis de erhvervsklimaudfordringer, der er identificeret i LSH'erne

45-47 | Nogle strukturelle erhvervsklimaudfordringer blev enten slet ikke adresseret eller kun adresseret i marginalt omfang

48-71 | **De erhvervsklimarelaterede reformer blev forsinket, men nogle af deres første resultater bidrog til fremskridt med gennemførelsen af LSH'erne**

49-50 | De fleste reformer blev forsinket

51-61 | Reformerne leverede generelt deres tilsigtede output, men kun en tredjedel af dem havde givet betydelige resultater

62-71 | Reformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten bidrog delvis til fremskridtene med gennemførelsen af delhenstillinger

Bilag

Bilag I - Om revisionen

Bilag II - Links til yderligere tekniske oplysninger, som er tilgængelige på Revisionsrettens åbne dataplatform

Bilag III - Vurdering af outputtet af de afsluttede reformer i de undersøgte medlemsstater

Bilag IV - Vurdering af resultaterne af de afsluttede reformer i de undersøgte medlemsstater

Bilag V - Fremskridt med gennemførelsen af delhenstillinger

Bilag VI - Relevansen af de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten i forbindelse med Kommissionens vurdering af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima i de undersøgte medlemsstater

Forkortelser

Glossar

Kommissionens svar

Tidslinje

Revisionsholdet

Hovedbudskaber

Hvorfor dette område er vigtigt

- 01** Ved "erhvervsklima" forstås en kombination af interne og eksterne faktorer, der har betydning for oprettelse, udvikling og drift af virksomheder. Disse faktorer kan være økonomiske, teknologiske, sociologiske, sociale, kulturelle og administrative (jf. de centrale faktorer i *figur 1*).

Figur 1 | Centrale faktorer, der bidrager til kvaliteten af erhvervsklimaet

Kilde: Revisionsretten.

- 02** De nedlukninger og foranstaltninger vedrørende fysisk afstand, der i EU blev indført for at bekæmpe covid-19-pandemien, skabte i høj grad forstyrrelser for virksomheder og handel. Forstyrrelserne havde en kortsigtet virkning, hovedsagelig i 2020, og blev efterfulgt af et opsving i den økonomiske aktivitet i 2021.

- 03** Som reaktion på covid-19-pandemien vedtog Europa-Parlamentet og Rådet i februar 2021 forordning (EU) 2021/241 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten på 650 milliarder euro. Facilitetens mål er at afbøde de økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien og fremme en bæredygtig økonomisk genopretning ved at støtte medlemsstaternes gennemførelse af omfattende reformer og investeringer.
- 04** For at få støtte fra faciliteten skulle medlemsstaterne indsende genopretnings- og resiliensplaner bestående af et sæt foranstaltninger (enten reformer eller investeringer) samt milepæle og mål for disse. For at planerne kunne godkendes, skulle de i henhold til forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten have en klar forbindelse til det europæiske semester¹. Navnlig var det meningen, at reformerne og investeringerne i de oprindelige genopretnings- og resiliensplaner skulle bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der var identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger (LSH'er). LSH'er er generelt opdelt i tematiske delhenstillinger. De fleste medlemsstaters LSH'er omhandlede bl.a. udfordringer med hensyn til erhvervsklima.
- 05** Formålet med vores revision var at analysere, om foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten bidrog til effektivt at tackle de vigtigste af de udfordringer med hensyn til erhvervsklima, der var identificeret under det europæiske semester og medtaget i LSH'erne.
- 06** Nærmere bestemt undersøgte vi:
- om og i hvilket omfang de reformer og investeringer i samtlige medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner, der var tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, adresserede de udfordringer, der var identificeret i det europæiske semester
 - vedrørende en stikprøve på 25 erhvervsklimarelaterede reformer i fire medlemsstater (Bulgarien, Spanien, Cypern og Østrig), om de var blevet gennemført som planlagt med hensyn til tidsplan, omfang og resultater, og hvordan de indvirkede på Kommissionens vurdering af LSH'ernes gennemførelse. De fire medlemsstater blev udvalgt på grundlag af antallet af LSH'er for 2019 og 2020 vedrørende erhvervsklima og antallet af erhvervsklimarelaterede reformer finansieret af genopretnings- og resiliensfaciliteten.

¹ Artikel 18, stk. 4, litra b), og artikel 19, stk. 3, litra b), i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

- 07** Vores revisionsarbejde dækkede perioden fra februar 2020 til april 2025 og var hovedsagelig baseret på en gennemgang af relevante dokumenter og interview med Kommissionen. Arbejdet omfattede også interview med de kompetente nationale myndigheder og andre relevante interessenter under revisionsbesøg i de udvalgte medlemsstater. Vi ønsker med vores beretning at bidrage til de igangværende drøftelser om den flerårige finansielle ramme (FFR) for perioden efter 2027, navnlig angående eventuelle fremtidige instrumenter baseret på finansiering, der ikke er knyttet til omkostninger. [Bilag I](#) indeholder yderligere baggrundsoplysninger og nærmere detaljer om vores revisionsmetode.

Hvad vi konstaterede og anbefaler

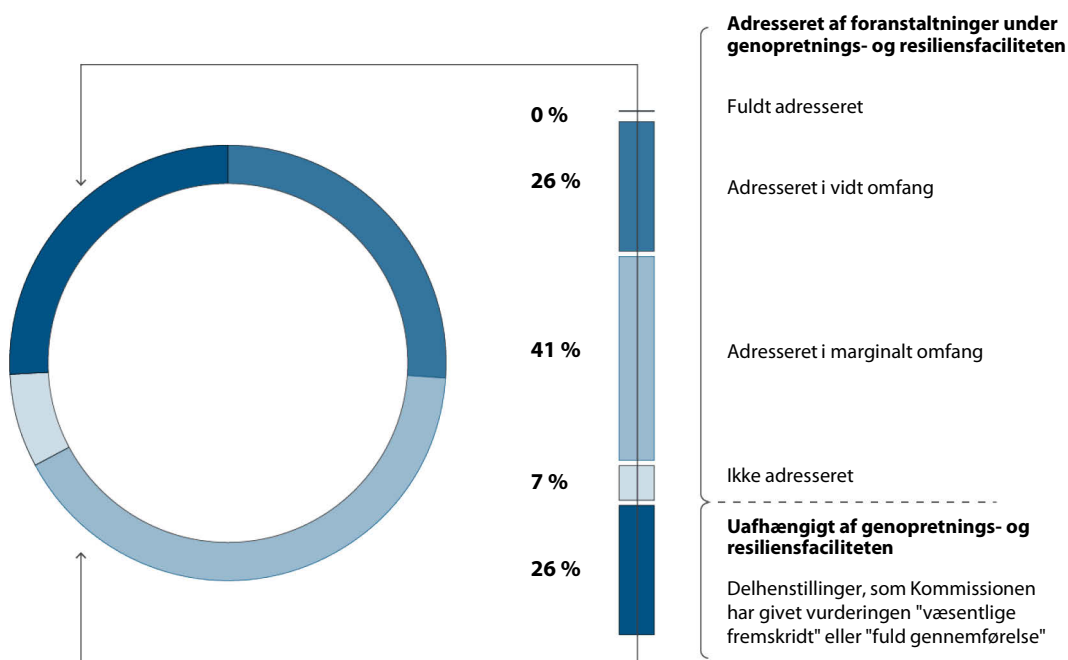
- 08** Samlet set konkluderer vi, at foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten kun delvis tackler de udfordringer, der i det europæiske semester er identificeret i forbindelse med politikområdet erhvervsklima, men at nogle af deres første resultater bidrog til fremskridt med gennemførelsen af LSH'erne på dette område.
- 09** I henhold til forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten skal reformerne og investeringerne i de nationale genopretnings- og resiliensplaner bidrage til at håndtere alle eller en betydelig del af de landespecifikke henstillinger. To tredjedele af delhenstillingerne for 2019 og 2020 blev adresseret i de reformer og investeringer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanerne, men næsten halvdelen af dem blev kun adresseret i marginalt omfang, og ingen af dem blev adresseret fuldt ud. Desuden er nogle af de strukturelle problemer, der er identificeret i delhenstillingerne, endnu ikke blevet adresseret. De gennemførte erhvervsklimarelaterede reformer i de fire medlemsstater i stikprøven leverede generelt de forventede output, men kun en tredjedel af dem havde givet betydelige resultater, der kunne dokumenteres. Reformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten bidrog delvis til en opjustering af Kommissionens vurdering af fremskridtene med gennemførelsen af de relevante delhenstillinger.

Genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger tackler kun delvis udfordringerne med hensyn til erhvervsklima

- 10** Vi så på alle de delhenstillinger, der i 2019 og 2020 blev udstedt til medlemsstaterne på politikområdet erhvervsklima, og konstaterede, at mens delhenstillingerne for 2019 ofte omhandler tilbagevendende strukturelle problemer, fokuserer størstedelen af delhenstillingerne for 2020 på at afbøde covid-19-pandemiens indvirkning på virksomheder (punkt [22-26](#)).

- 11** Både det europæiske semester og genopretnings- og resiliensfaciliteten omfatter et politikområde kaldet "erhvervsklima", men vi konstaterede, at Kommissionen definerede og anvendte betegnelsen forskelligt i de to sammenhænge. For eksempel var de fleste af facilitetens foranstaltninger under politikområdet erhvervsklima ikke tilknyttet delhenstillingerne om erhvervsklima. Denne manglende konsekvens gør det vanskeligt at vurdere, om og i hvilket omfang genopretnings- og resiliensfaciliteten adresserer de relevante delhenstillinger vedrørende erhvervsklima på de forskellige politikområder, og at evaluere resultaterne af interventionerne på de enkelte områder (punkt 27-29).
- 12** På grundlag af vores vurdering konkluderede vi, at næsten to tredjedele af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima blev adresseret af foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten. Næsten halvdelen af dem (41 %) blev imidlertid kun adresseret i marginalt omfang, og ingen af dem blev adresseret fuldt ud. Vi konkluderer derfor, at faciliteten kun delvis tackler de udfordringer med hensyn til erhvervsklima, der er identificeret i det europæiske semester. Vi konstaterede desuden, at der vedrørende omkring en fjerdedel af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima allerede i 2024 var opnået væsentlige fremskridt eller fuld gennemførelse uafhængigt af faciliteten (jf. figur 2 og punkt 30-42).

Figur 2 | Adressering af erhvervsklimarelaterede delhenstillinger

Kilde: Revisionsretten.

13 Dækningen af delhenstillingerne på de forskellige tematiske områder viser, at de fleste af dem både adresseres af genopretnings- og resiliensfaciliteten og uden for faciliteten (jf. punkt [43](#) og [figur 6](#)). Der er dog forskelle mellem de tematiske områder, f.eks. følgende:

- På tre tematiske områder var der vedrørende de fleste delhenstillinger opnået væsentlige fremskridt eller fuld gennemførelse ved hjælp af foranstaltninger uden for genopretnings- og resiliensfaciliteten ("forbedring af adgangen til finansiering", "forenkling af skattesystemerne" og "gennemførelse af programmer for støtteopfølgning").
- På de tre andre tematiske områder var størstedelen af delhenstillingerne som minimum delvis blevet adresseret af foranstaltninger under faciliteten, men de fleste af dem kun i marginalt omfang ("fremme af private investeringer", "mindskelse af den lovgivningsmæssige eller administrative byrde" og "anden generel støtte til vækst og konkurrenceevne").

14 Ved konsolideringen af disse resultater på medlemsstatsniveau konstaterede vi, at dækningen er marginal for de fleste medlemsstater, idet syv medlemsstater i vid udstrækning havde adresseret delhenstillingerne for 2019 og 2020 gennem reformer eller investeringer finansieret af genopretnings- og resiliensfaciliteten. I de fleste medlemsstater (16 af de 27) adresserer foranstaltningerne under faciliteten imidlertid kun i marginalt omfang delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima, og ingen af medlemsstaterne adresserede dem fuldt ud (jf. punkt [44-47](#)).

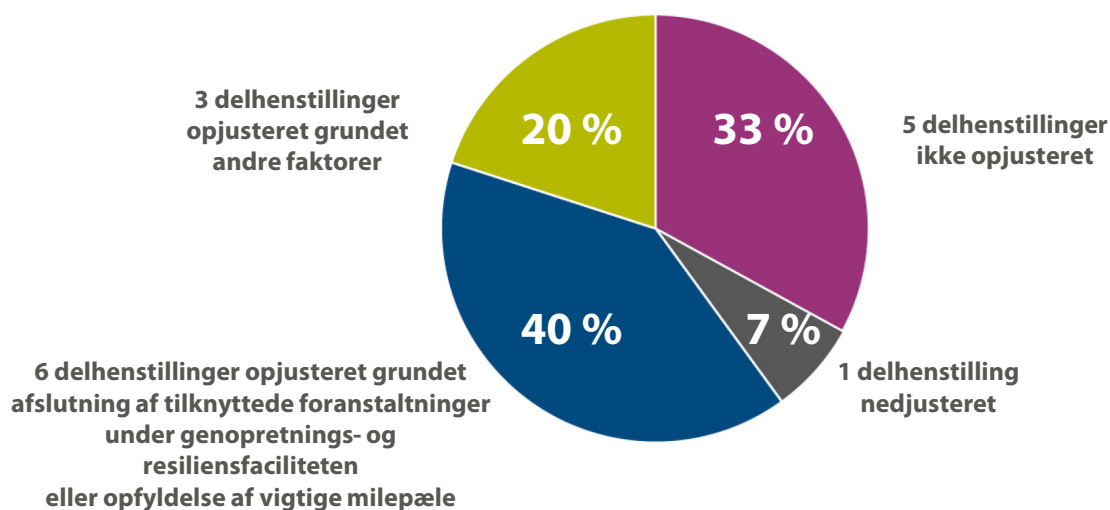
De erhvervsklimarelaterede reformer blev forsinket, men nogle af deres første resultater bidrog til fremskridt med gennemførelsen af LSH'erne

15 Vi konstaterede vedrørende vores stikprøve på fire medlemsstater, at de fleste af de reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der var tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima og efter planen skulle være afsluttet senest i juni 2024, ikke var gennemført på det tidspunkt, der var angivet i Rådets respektive gennemførelsesafgørelser. Omkring en tredjedel (36 %) blev afsluttet med en forsinkelse på mere end seks måneder, og lidt over en fjerdedel (28 %) var stadig ikke afsluttet i april 2025, da vi afsluttede vores revisionsarbejde på stedet. Da foranstaltningerne skal være afsluttet inden udgangen af august 2026, udgør yderligere forsinkelser en risiko vedrørende afslutningen af foranstaltningerne og dermed opnåelsen af resultater (punkt [48-50](#)).

- 16** De gennemførte reformer leverede generelt deres forventede output ved at opfylde de relevante milepæle og mål, der som oftest vedrører vedtagelse og ikrafttrædelse af en lov. Vi konkluderer også, at disse reformer har givet resultater - en tredjedel (29 %) har givet betydelige resultater, mens halvdelen (47 %) har givet begrænsede resultater. Vedrørende den resterende fjerdedel (24 %) af reformerne var medlemsstaterne ikke i stand til at fremlægge dokumentation for, at der var opnået resultater i overensstemmelse med foranstaltningernes hovedmål. I nogle tilfælde skyldtes manglen på dokumenterede resultater, at reformerne var i en tidlig gennemførelsesfase, og i andre indsamlede medlemsstaterne slet ikke oplysninger om resultatopnåelse. For de fleste af de afsluttede reformer har medlemsstaterne indført indikatorer til vurdering af resultaterne over tid, selv om de ikke er retligt forpligtet til at gøre det. Vi bemærker imidlertid, at det selv for de reformer, der har givet betydelige resultater, forholder sig sådan, at deres potentielle effekt og langvarige indvirkninger på erhvervsklimaet afhænger af flere faktorer og kan reduceres af begrænsede tidsrammer eller anvendelsesområder, af en svag forbindelse til politikområdet eller af risikoen for omgørelse af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten (punkt [51-61](#)).
- 17** Ved udgangen af 2024 havde medlemsstaterne gjort væsentlige fremskridt med eller fuldt ud gennemført 29 af de 82 delhenstillinger vedrørende erhvervsklima for 2019 og 2020. Vedrørende omkring to tredjedele af delhenstillingerne var der dog fortsat kun gjort visse fremskridt eller begrænsede fremskridt (jf. punkt [62-64](#)). Vi bemærker desuden, at en tredjedel af medlemsstaterne ikke havde gjort fremskridt. Kun én medlemsstat havde fuldt ud gennemført alle sine delhenstillinger vedrørende erhvervsklima for 2019 og 2020, men uden støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (jf. punkt [65](#)). Vi konstaterede også, at dette tilfælde ikke er det eneste af sin slags. Som vist i [figur 2](#) ovenfor var der vedrørende en fjerdedel af delhenstillingerne opnået væsentlige fremskridt eller fuld gennemførelse uden støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. Efter vores opfattelse er fremskridtene med gennemførelsen af LSH'erne som følge af foranstaltningerne under faciliteten fortsat langsomme, selv om de er bedre end på arbejdsmarkedsområdet.

- 18** Vores analyse af effekten af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten i de fire medlemsstater i stikprøven viser, at foranstaltningerne kun delvis bidrog til fremskridtene med gennemførelsen af delhenstillinger - Kommissionen opjusterede ni af de 15 delhenstillinger (i Cypern, Spanien og Østrig), mens fem forblev uændrede, og én blev nedjusteret. Med hensyn til seks af de opjusterede delhenstillinger anførte Kommissionen, at foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten havde bidraget til fremskridtene, mens de resterende tre (herunder de to i Bulgarien) blev opjusteret på grund af faktorer uden for faciliteten. Vi bemærker endvidere, at fire investeringer i de undersøgte medlemsstater også bidrog til opjusteringen af de relevante delhenstillinger (jf. [figur 3](#) og punkt [66-70](#)).

Figur 3 | Fremskridt med gennemførelsen af de 15 delhenstillinger vedrørende erhvervsklima i de fire undersøgte medlemsstater samt bidragende faktorer

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

- 19** Gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten er stadig i gang, og vi bemærker, at medlemsstaterne senest i august 2026 skal afslutte et betydeligt antal reformer og investeringer under faciliteten, som er tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima (punkt [71](#)).

Hvad vi anbefaler

20 I vores særberetning [10/2025](#) om arbejdsmarkedsreformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten fremsatte vi fire anbefalinger, hvoraf tre også gælder for politikområdet erhvervsklima med samme tidsramme:

- a) at Kommissionen ved udformning af instrumenter med tilknytning til reformer og/eller LSH'er bør sikre, at de væsentligste udfordringer identificeret i LSH'er adresseres tilstrækkeligt
- b) at Kommissionen ved udarbejdelse af lovgivningsforslag vedrørende fremtidige instrumenter bør opstille en ramme for vurdering af reformers resultater
- c) at Kommissionen bør vurdere bidraget fra foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten til at gennemføre LSH'er.

21 Med hensyn til definition og anvendelse af politikområder, herunder politikområdet "erhvervsklima", fremsætter vi desuden følgende anbefaling:

Anbefaling 1

Anvende begrebet "politikområde" på en sammenhængende og konsekvent måde i forbindelse med alle EU-instrumenter og det europæiske semester

For at sikre ensartede resultatoplysninger (f.eks. vedrørende det europæiske semester eller den flerårige finansielle ramme) bør Kommissionen anvende et enkelt sæt klart definerede politikområder og en konsekvent og sammenhængende metode til at forbinde udfordringer, mål, foranstaltninger, finansiering og resultatindikatorer med et eller flere politikområder.

Måldato for gennemførelsen: ved udformningen af instrumenter vedrørende den næste flerårige finansielle ramme, som henviser til politikområder.

Et nærmere blik på vores bemærkninger

Genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger tackler kun delvis udfordringerne med hensyn til erhvervsklima

Alle medlemsstater har fået delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, men de varierer i art og omfang

- 22** Inden for rammerne af det europæiske semester vedtager Rådet LSH'er på grundlag af Kommissionens analyse og anmoder de berørte medlemsstater om at træffe foranstaltninger til at tackle de identificerede udfordringer. I henhold til forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten skal de nationale genopretnings- og resiliensplaner bidrage til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de eksisterende LSH'er².
- 23** Alle medlemsstater modtog i 2019 og 2020 delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, som generelt afspejlede deres specifikke erhvervsklimaudfordringer. Kommissionen knyttede i disse to år i alt 82 delhenstillinger til politikområdet erhvervsklima (jf. link [\(1\)](#) til listen over delhenstillinger vedrørende erhvervsklima for hver medlemsstat i [bilag II](#)).

² Artikel 18, stk. 4, litra b), og artikel 19, stk. 3, litra b), i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

- 24** Med henblik på vores analyse grupperede vi også delhenstillingerne for 2019 og 2020 vedrørende erhvervsklima efter tematiske områder baseret på deres primære fokus (jf. [tabel 1](#)).

Tabel 1 | Delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, 2019 og 2020

Tematiske områder for LSH'er knyttet til politikområdet "erhvervsklima"	Antal delhenstillinger		
	2019	2020	I alt
Fremme af private investeringer	1	27	28
Forbedring af adgangen til finansiering og likviditetsstøtte	2	19	21
Mindskelse af den lovgivningsmæssige eller administrative byrde	9	6	15
Forenkling af skattesystemerne	1	2	3
Gennemførelse af programmer for støtteopfølgning	1	1	2
Anden generel støtte til vækst og konkurrenceevne	6	7	13
Antal foranstaltninger i alt	20	62	82

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af det primære fokus i LSH'erne vedrørende erhvervsklima.

- 25** Ovenstående tabel viser også, at fordelingen af delhenstillinger under disse tematiske områder ændrede sig fra 2019 og 2020:
- Delhenstillingerne for 2019 henviser generelt til håndtering af tilbagevendende strukturelle udfordringer, som medlemsstaterne har haft i årevis, f.eks. ved at mindske den administrative byrde eller de lovgivningsmæssige begrænsninger eller ved generelt at støtte vækst og konkurrenceevne.
 - De fleste af delhenstillingerne for 2020 fokuserer derimod overvejende på håndtering af pandemiens konsekvenser. Det anbefales bl.a. at tilskynde til private investeringer og give virksomheder adgang til finansiering og likviditetsstøtte. Disse kriserelaterede delhenstillinger forklarer den kraftige stigning i antallet af delhenstillinger vedrørende erhvervsklima (fra 20 i 2019 til 62 i 2020).

26 For så vidt angår de udfordringer med hensyn til erhvervsklima, der blev identificeret i LSH'erne for 2022 og 2023 (jf. link [\(1\)](#) i *bilag II*), viste vores analyse:

- o at fem medlemsstater³ ikke fik yderligere delhenstillinger vedrørende erhvervsklima i 2022 eller 2023
- o at de resterende 22 medlemsstater⁴ fik yderligere delhenstillinger vedrørende:
 - fremme af yderligere investeringer i specifikke sektorer (ti delhenstillinger til seks medlemsstater⁵) - der blev indført foranstaltninger til at adressere disse delhenstillinger i alle de berørte medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner
 - reform af forvaltningen af statsejede virksomheder i Cypern (to delhenstillinger) - ifølge oplysningerne i genopretnings- og resiliensplanen vil dette primært blive adresseret gennem foranstaltninger uden for genopretnings- og resiliensfaciliteten
 - løsninger angående vedvarende energi (43 delhenstillinger til 22 medlemsstater) - der blev indført foranstaltninger til at adressere disse delhenstillinger i ni af de berørte medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner⁶. Da Revisionsretten er i gang med en anden revision vedrørende dette område, har vi ikke vurderet i detaljer, i hvilket omfang disse foranstaltninger adresserer LSH'erne.

³ Bulgarien, Letland, Litauen, Malta og Rumænien.

⁴ Belgien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern, Luxembourg, Ungarn, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Slovenien, Slovakiet, Finland og Sverige.

⁵ Tyskland, Grækenland, Frankrig, Nederlandene, Polen og Sverige.

⁶ Belgien, Tjekkiet, Grækenland, Spanien, Malta, Østrig, Polen, Portugal og Finland.

Politikområdet erhvervsklima er ikke klart defineret, og betegnelsen anvendes inkonsekvent

- 27** Med henblik på sin interne koordinering af processen med det europæiske semester har Kommissionen defineret 37 politikområder for LSH'erne (og tilknyttet hver LSH ét eller somme tider to områder). I forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten har Kommissionen imidlertid ikke anvendt disse politikområder, men opdelt de seks søjler, som er defineret i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, i 52 politikområder og tilknyttet hver reform eller investering højst to områder.
- 28** Både det europæiske semester og faciliteten omfatter et politikområde kaldet "erhvervsklima", men der er ingen klar definition af selve betegnelsen. Vi konstaterede, at Kommissionen derfor havde anvendt det forskelligt. Det betød f.eks. følgende:
- Næsten to tredjedele (63 %) af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten vedrørende politikområdet erhvervsklima havde Kommissionen ikke tilknyttet delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima.
 - Følgelig blev delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima hovedsagelig adresseret af foranstaltninger under faciliteten knyttet til andre politikområder end erhvervsklima (i alt 38 politikområder).
- 29** Denne manglende konsekvens gør det vanskeligt at vurdere, om facilitetens reformer eller investeringer har adresseret de relevante delhenstillinger, og at evaluere resultaterne af interventionerne på de enkelte politikområder, herunder erhvervsklima. Vi har fremsat en lignende bemærkning vedrørende et andet politikområde i en tidligere beretning⁷.

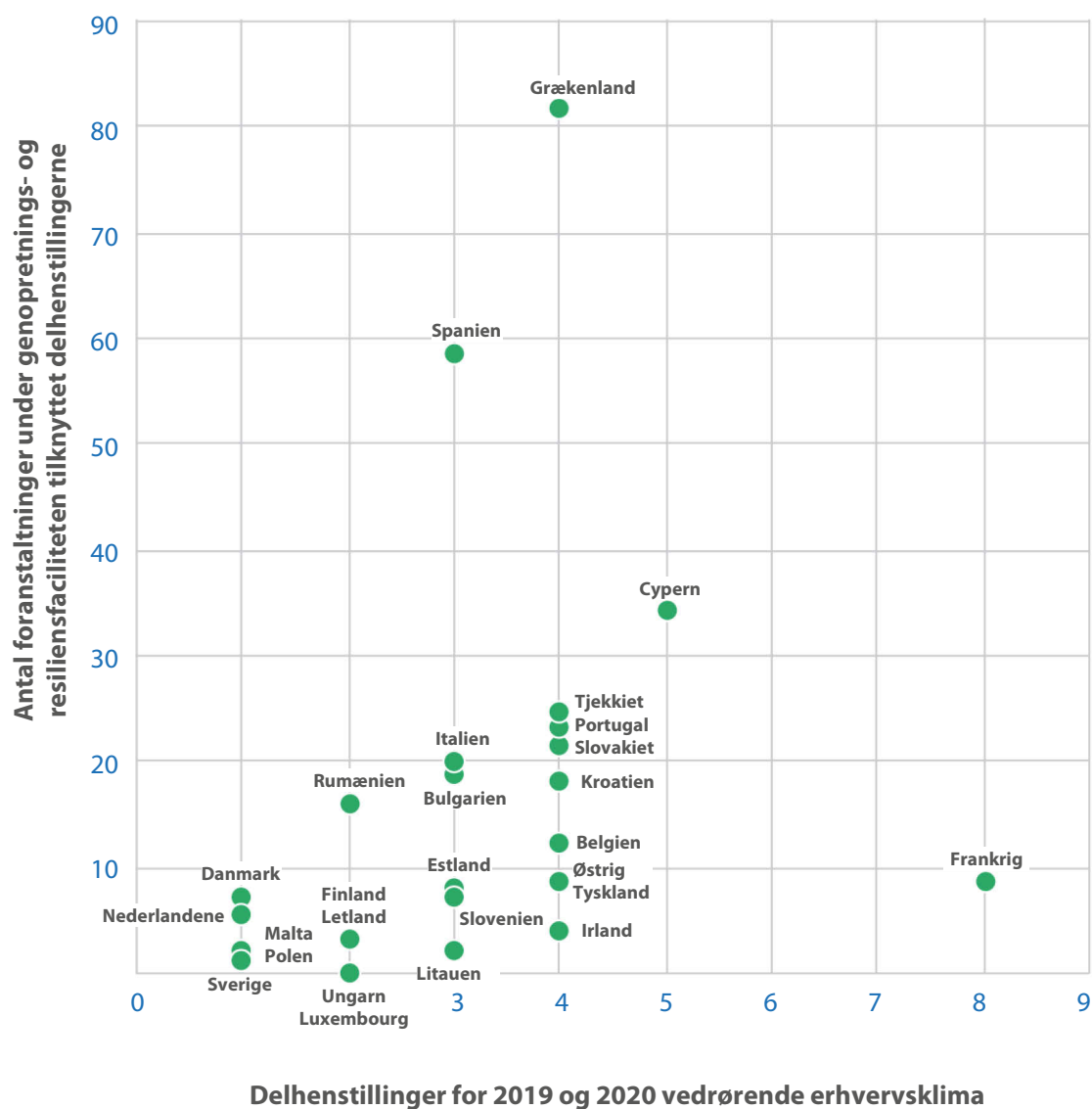
⁷ Særberetning 10/2025, punkt 32.

Genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger tackler kun delvis de erhvervsklimaudfordringer, der er identificeret i LSH'erne

- 30** I vores analyse undersøgte vi for samtlige medlemsstater alle de foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten (157 reformer og 254 investeringer), som Kommissionen havde tilknyttet delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima. Som anført ovenfor var de fleste af disse foranstaltninger tilknyttet andre politikområder under faciliteten. Vi tog alligevel hensyn til dem i vores vurdering i betragtning af deres relevans for delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima (jf. link [\(2\)](#) i *bilag II* til listen over relevante reformer og investeringer).
- 31** *Figur 4* giver en oversigt over antallet af erhvervsklimarelaterede delhenstillinger for 2019 og 2020 til hver af medlemsstaterne og de tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten. De nationale genopretnings- og resiliensplaner er meget forskellige, både hvad angår det samlede antal omfattede foranstaltninger under faciliteten og forholdet mellem reformer og investeringer. Mulige årsager til disse forskelle er arten og omfanget af LSH'erne og foranstaltningerne i landenes genopretnings- og resiliensplaner, men også omfanget af den samlede finansiering fra faciliteten. Vi bemærker, at de tre medlemsstater⁸, der medtog mere end 30 foranstaltninger i deres planer, i vidt omfang adresserede deres delhenstillinger (jf. *figur 7*).

⁸ Grækenland, Spanien og Cypern.

Figur 4 | Foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten og delhenstillinger vedrørende erhvervsklima

Kilde: Revisionsretten.

- 32** For hver af de 82 delhenstillinger vedrørende erhvervsklima i de relevante medlemsstater vurderede vi, i hvilket omfang de 157 reformer og 254 investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der er tilknyttet disse delhenstillinger, adresserede de identificerede udfordringer.

33 Vi baserede vores vurdering på kravene i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvoraf det fremgår:

- o at genopretnings- og resiliensplanerne skal stemme overens med de relevante landespecifikke udfordringer og prioriteter, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester⁹
- o at hver genopretnings- og resiliensplan skal indeholde en detaljeret redegørelse for, hvordan den bidrager til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante LSH'er¹⁰, så de relaterede udfordringer kan forventes løst eller håndteret på en måde, der bidrager væsentligt til at løse dem¹¹
- o at Kommissionen skal vurdere genopretnings- og resiliensplanernes relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng, herunder om de forventes at bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante LSH'er¹².

34 Vi har tidligere bemærket, at hverken forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten eller Kommissionen har defineret, hvad der skal forstås ved en "betydelig del" af LSH'erne, eller om dette krav skal opfyldes for hvert politikområde eller for genopretnings- og resiliensplanen som helhed¹³. Vurderingen af, om en genopretnings- og resiliensplans investeringer og reformer tackler en betydelig del af udfordringerne i LSH'erne, er derfor i et vist omfang skønsmæssig.

35 Før genopretnings- og resiliensplanerne blev vedtaget, kortlagde Kommissionen deres reformers og investeringers bidrag til at gennemføre delhenstillingerne og foretog en kvalitativ vurdering. På dette grundlag konkluderede Kommissionen, at alle planerne opfyldte det lovgivningsmæssige krav om at bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der var identificeret i de relevante LSH'er¹⁴.

⁹ Artikel 17, stk. 3, i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

¹⁰ Artikel 18, stk. 4, litra b), i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

¹¹ Kommissionen, [SWD\(2021\) 12 final](#), del 1, afsnit 2, s. 8.

¹² Artikel 19, stk. 3, litra b), i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

¹³ Særberetning [21/2022](#), punkt 53.

¹⁴ Kommissionens arbejdsdokumenter om vurderingen af de enkelte medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner.

36 Først efter godkendelsen af genopretnings- og resiliensplanerne foretog Kommissionen en yderligere, mere detaljeret kortlægning, hvor den knyttede hver foranstaltning til en eller flere delhenstillinger. Forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten krævede ikke en sådan detaljeret kortlægning på foranstaltningsniveau med henblik på vurderingen af genopretnings- og resiliensplanerne, men efter vores opfattelse burde man netop på dette niveau have undersøgt, om LSH'erne var adresseret tilstrækkeligt af foranstaltninger under faciliteten, og have identificeret dem, der ikke var¹⁵.

37 Kommissionens kortlægning af, hvilke reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten der skulle adressere de forskellige delhenstillinger, viste:

- at 52 af de 82 delhenstillinger (64 %) blev vurderet til at være adresseret af reformer under faciliteten
- at 15 delhenstillinger (18 %) blev vurderet til at være adresseret af investeringer under faciliteten
- at 15 delhenstillinger (18 %) ikke var adresseret af nogen foranstaltninger under faciliteten. De kan dog være blevet adresseret af andre foranstaltninger, der er truffet uden for faciliteten.

38 Vi udbyggede Kommissionens kortlægning på foranstaltningsniveau ved at vurdere, i hvilket omfang de foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der er knyttet til hver delhenstilling, rent faktisk adresserede de forhold, der er identificeret. Vi baserede vores vurdering på beskrivelsen af hver foranstaltning og de fastsatte milepæle og mål i bilaget til gennemførelsesafgørelsen. Nærmere bestemt inddelte vi delhenstillingerne i følgende fem kategorier:

- **"ikke adresseret"**, hvis ingen af de forhold, der er identificeret i delhenstillingen, håndteres af en foranstaltning under genopretnings- og resiliensfaciliteten, eller hvis der ikke er knyttet nogen foranstaltning til delhenstillingen
- **"adresseret i marginalt omfang"**, hvis væsentlige forhold identificeret i delhenstillingen ikke håndteres af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten
- **"adresseret i vidt omfang"**, hvis kun nogle få mindre væsentlige forhold identificeret i delhenstillingen ikke håndteres af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten

¹⁵ [Særberetning 10/2025](#), punkt 35 og 36, og [særberetning 21/2022](#), punkt 49 og 50.

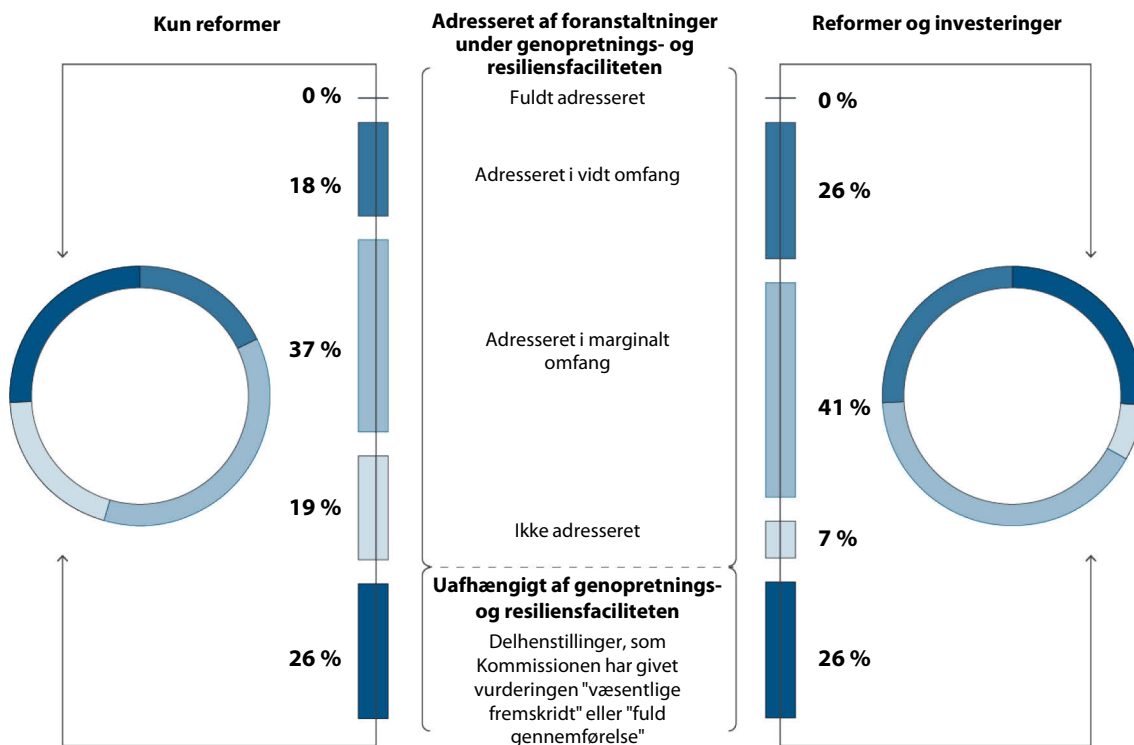
- o **"fuldt adresseret"**, hvis alle forhold identificeret i delhenstillingen håndteres af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten
- o delhenstillinger, som Kommissionen har givet vurderingen "væsentlige fremskridt" eller "fuld gennemførelse", uden at de er tilknyttet nogen foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

39 Vores analyse viste, at reformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten adresserede ca. en femtedel (18 %) af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima i vidt omfang og adresserede en tredjedel (37 %) i marginalt omfang. Vi bemærker også, at omkring en femtedel (19 %) slet ikke var adresseret af nogen reform under faciliteten, og at ingen af delhenstillingerne var fuldt adresseret.

40 Vi konstaterede, at dækningen forbedres en smule, når man også tager hensyn til de relaterede investeringer under faciliteten. Andelen af delhenstillinger, der var adresseret i vidt omfang af enten investeringer eller reformer under faciliteten, stiger fra 18 % til 26 %, og andelen af delhenstillinger, der kun var adresseret i marginalt omfang, stiger fra 37 % til 41 %. Tilsvarende falder andelen af delhenstillinger uden væsentlige fremskridt, som ikke var adresseret af nogen foranstaltninger under faciliteten, fra 19 % til 7 %.

41 Endelig var der ifølge Kommissionens opfølgning på delhenstillingernes gennemførelse gjort fremskridt med ca. en fjerdedel (26 %) af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima, så de fik vurderingen "væsentlige fremskridt" eller "fuld gennemførelse", uden at der var behov for nogen foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten (jf. [figur 5](#)).

Figur 5 | Adressering af erhvervsklimarelaterede delhenstillinger

Kilde: Revisionsretten.

42 *Tekstboks 1* giver eksempler på delhenstillinger og adresseringen af dem.

Tekstboks 1

Delhenstillinger vedrørende erhvervsklima og adresseringen af dem ved hjælp af tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten

Delhenstilling adresseret i vidt omfang af genopretnings- og resiliensfaciliteten

En delhenstilling for 2020 til Portugal¹⁶ opfordrede landet til at støtte brugen af digitale teknologier for at styrke virksomhedernes konkurrenceevne ved at mindske manglen på digitale færdigheder, fremme digitaliseringen af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og øge virksomhedernes innovationskapacitet. Genopretnings- og resiliensplanen indeholdt fire reformer og ni investeringer, der havde til formål at modernisere uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne, herunder ved at forbedre de digitale færdigheder, og tilskynde til samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder for bedre at imødekomme virksomhedernes behov.

¹⁶ Delhenstilling 2.4 for 2020.

Vi mener, at disse foranstaltninger har potentiale til at mindske manglen på digitale færdigheder.

En reform med henblik på bedre samarbejde mellem videregående uddannelser, offentlige myndigheder og virksomheder er vigtig, men den er dog ikke tilstrækkelig til fuldt ud at løse det strukturelle problem vedrørende virksomhedernes innovationskapacitet, som er identificeret i henstillingen.

Vi konkluderer derfor, at disse foranstaltninger adresserer delhenstillingen i vidt omfang.

Delhenstilling adresseret i marginalt omfang af tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten

En delhenstilling for 2020 til Belgien¹⁷ havde til formål at forbedre erhvervsklimaet ved f.eks. at tackle den tunge administrative og reguleringsmæssige byrde og de komplekse skatte- og arbejdsmarkedsregler.

De relevante foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten (fire reformer og seks investeringer), der er tilknyttet denne delhenstilling, vedrører delvis digitalisering for virksomheder og hurtigere administrative procedurer. Belgien medtog imidlertid ingen foranstaltninger under faciliteten for at adressere henstillingens øvrige elementer vedrørende beskatning, arbejdsmarkedslovgivningens begrænsede fleksibilitet og den reguleringsmæssige byrde i forbindelse med tjenesteydelser.

I betragtning af betydningen af de udfordringer, der ikke er blevet adresseret, mener vi, at delhenstillingen kun adresseres i marginalt omfang af de tilknyttede foranstaltninger.

Delhenstilling ikke adresseret af nogen tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten

I 2020 modtog Bulgarien¹⁸, Estland¹⁹, Litauen²⁰ og Luxembourg²¹ delhenstillinger om at tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning. Delhenstillingerne er imidlertid ikke blevet adresseret af reformer eller investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, og der er ikke gjort væsentlige fremskridt med deres gennemførelse.

¹⁷ Delhenstilling 3.2 for 2020.

¹⁸ Delhenstilling 3.4 for 2020.

¹⁹ Delhenstilling 3.2 for 2020.

²⁰ Delhenstilling 3.3 for 2020.

²¹ Delhenstilling 3.3 for 2020.

Delhenstilling gennemført uden reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten

En delhenstilling for 2020 til Frankrig²² havde til formål at sikre effektiv gennemførelse af foranstaltninger, der understøtter virksomheders (navnlig SMV'ers) likviditet. Den franske genopretnings- og resiliensplan indeholdt kun én investering og ingen reformer til adressering af denne delhenstilling.

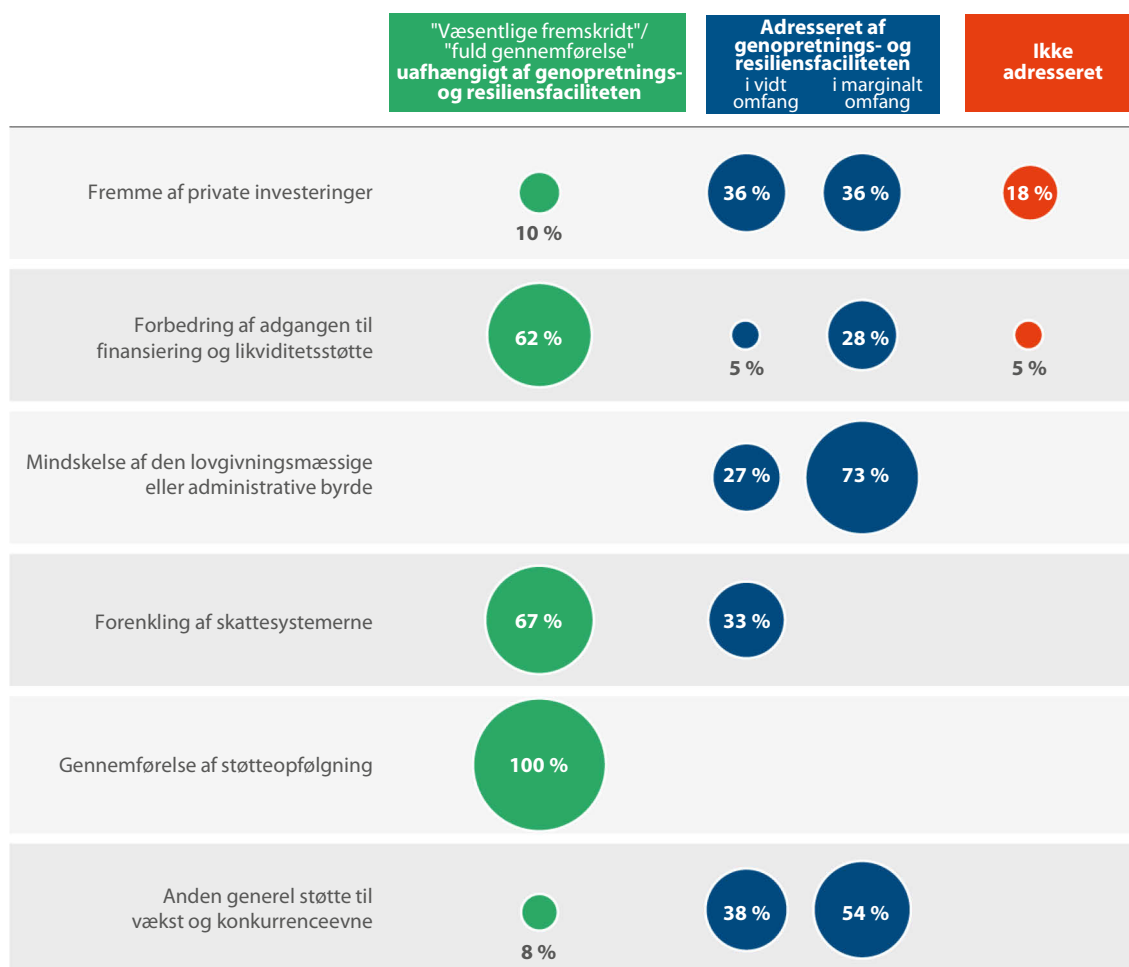
Delhenstillingen fik imidlertid vurderingen "fuld gennemførelse", før de franske myndigheder gennemførte investeringen. Delhenstillingen blev således gennemført, uden at der var behov for nogen foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

43 Da vi så på dækningen af delhenstillingerne på de forskellige tematiske områder (jf. *figur 6*), bemærkede vi:

- at delhenstillingerne på de fleste tematiske områder adresseres af en blanding af foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten og nationale foranstaltninger uden for faciliteten (med undtagelse af programmer for støtteopfølgning, som kun gennemføres uden for faciliteten)
- at der vedrørende de fleste delhenstillinger på tre tematiske områder var opnået væsentlige fremskridt eller fuld gennemførelse ved hjælp af foranstaltninger uden for genopretnings- og resiliensfaciliteten ("forbedring af adgangen til finansiering", "forenkling af skattesystemerne" og "gennemførelse af programmer for støtteopfølgning")
- at størstedelen af delhenstillingerne på de tre andre tematiske områder som minimum delvis var blevet adresseret af foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, men de fleste af dem kun i marginalt omfang ("fremme af private investeringer", "mindskelse af den lovgivningsmæssige eller administrative byrde" og "anden generel støtte til vækst og konkurrenceevne")
- at det eneste tematiske område, hvor delhenstillingerne udelukkende er blevet adresseret af foranstaltninger uden for genopretnings- og resiliensfaciliteten, er "gennemførelse af programmer for støtteopfølgning", mens det område, der udelukkende er blevet adresseret af faciliteten, er "mindskelse af den lovgivningsmæssige eller administrative byrde".

²² Delhenstilling 3.1 for 2020.

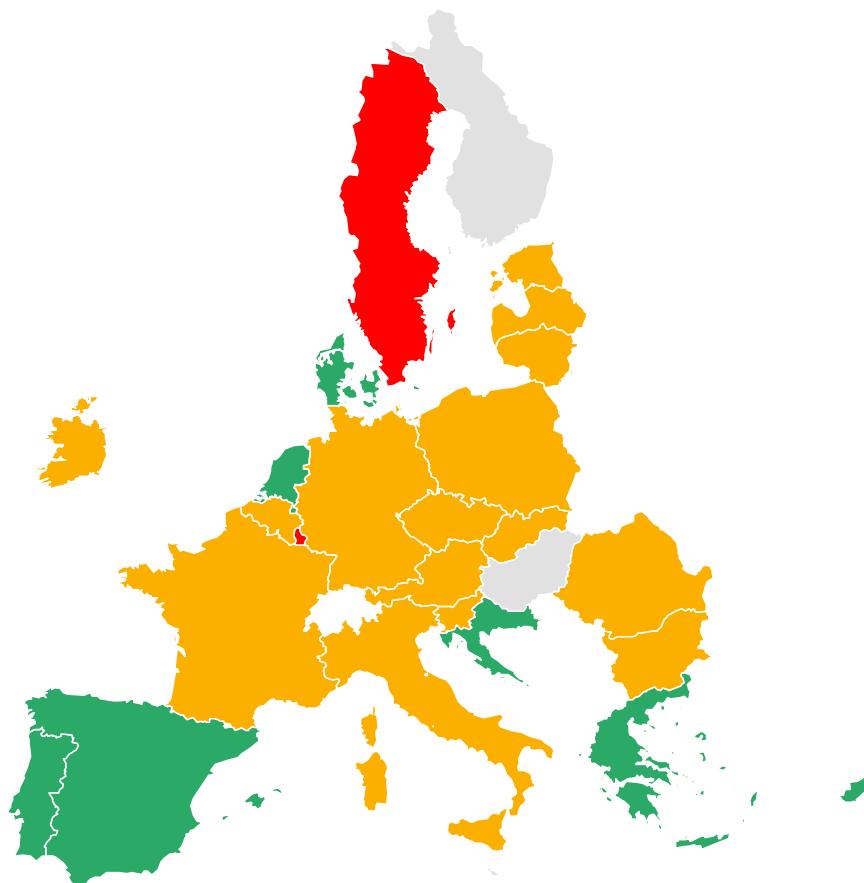
Figur 6 | Foranstaltningernes adressering af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima på de forskellige tematiske områder

Kilde: Revisionsretten.

44 På grundlag af vores analyse af adresseringen af de enkelte delhenstillinger konsoliderede vi resultaterne for hver medlemsstat. Ved vores vurdering tog vi hensyn til antallet af delhenstillinger i hver kategori (fuldt adresseret/adresseret i vidt omfang/adresseret i marginals omfang/ikke adresseret) samt deres relevans og relative betydning for politikområdet erhvervsklima i den pågældende medlemsstat. Samlet set konkluderer vi vedrørende over halvdelen af medlemsstaterne (16 af de 27), at delhenstillingerne kun adresseres i marginals omfang af de tilknyttede reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten. [Figur 7](#) viser vores vurdering af de enkelte medlemsstats adressering af delhenstillinger. I [bilag II](#) har vi indsat link [\(3\)](#) til vores detaljerede vurdering af foranstaltningernes adressering af de enkelte delhenstillinger i hver medlemsstat.

Figur 7 | Konsolideret vurdering af medlemsstaternes adressering af delhenstillinger vedrørende erhvervsklima ved hjælp af reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten

	Ingen reformer eller investeringer adresserer delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima	Luxembourg og Sverige
	Delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima adresseres i marginalt omfang af de tilknyttede reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Irland, Frankrig, Italien, Letland, Litauen, Malta, Østrig, Polen, Rumænien, Slovenien og Slovakiet
	Delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima adresseres i vidt omfang af de tilknyttede reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	Danmark, Grækenland, Spanien, Kroatien, Cypern, Nederlandene og Portugal
	Delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima er fuldt adresseret af tilknyttede reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	Ingen
	Der er opnået væsentlige fremskridt eller fuld gennemførelse med hensyn til delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima uden bidrag fra tilknyttede reformer eller investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	Ungarn og Finland

Kilde: Revisionsretten.

Nogle strukturelle erhvervsklimaudfordringer blev enten slet ikke adresseret eller kun adresseret i marginalt omfang

- 45** Forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten omtaler investeringer og reformer, men definerer ingen af disse begreber. I et [vejledende notat](#)²³ til medlemsstaterne om genopretnings- og resiliensplanerne bemærkede Kommissionen, at formålet med foranstaltningerne under faciliteten - navnlig reformerne - er at ændre parametre strukturelt og dermed bidrage til strukturelle ændringer.
- 46** Vi konstaterede, at foranstaltningerne under faciliteten varierer i omfang og ambitionsniveau. Adskillige reformer, som adresserede delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, havde klart potentiale til at tackle strukturelle udfordringer, mens andre havde mindre sandsynlighed for at skabe ændringer og forbedringer med væsentlige og langvarige indvirkninger i overensstemmelse med Kommissionens vejledende notat²⁴. [Tekstboks 2](#) giver eksempler på dette.

Tekstboks 2

Reform med potentiale til at tackle strukturelle udfordringer

Østrig - Opstartsordning: Formålet med reformen er at indføre en ny selskabsform, som er mere velegnet for nystartede virksomheder og innovative SMV'er, ved at tilbyde investorer og ansatte fleksible aktietildelinger samt fremtidige skatteincitamenter. De østrigske myndigheder forventer, at reformen sammen med andre reformer på dette område vil føre til oprettelse af et betydeligt antal nye virksomheder inden udgangen af 2028 (7 500), hvilket vil bidrage til hurtigere virksomhedsetablering og vækst. Efter vores opfattelse bidrager dette delvis til at gennemføre de relevante delhenstillinger for 2019 og 2020, som opfordrer til at støtte erhvervs- og virksomhedsvækst.

²³ Kommissionen, SWD(2021) 12 final, del 1/2, s. 14.

²⁴ Ibid.

Reform uden potentiale til at tackle strukturelle udfordringer

Cypern - Politikker til fremme af adgang til offentligt finansieret forskningsinfrastruktur og offentligt finansierede laboratorier: Formålet med reformen er at optimere erhvervslivets anvendelse af offentligt finansieret forskningsinfrastruktur (f.eks. laboratorier, udstyr og værktøjer, specialoplysninger, ekspertiseområder og tjenester) til fremme af samarbejdspartnerskaber inden for forsknings- og innovationsmiljøet. Reformen skal fremme private investeringer.

Reformen omfatter udvikling af en e-plattform med en liste over alle 19 offentlige forskningsfaciliteter med angivelse af forskningsinfrastruktur og kontaktpersoner. Det er vores opfattelse, at udviklingen af en e-plattform kun er indirekte forbundet med den relevante delhenstilling for 2020 og sandsynligvis ikke vil adressere dens opfordring til at fremme private investeringer i Cypern.

47 I en tidligere særberetning²⁵ bemærkede vi, at genopretnings- og resiliensplanerne generelt bidrog til at adressere de fleste LSH'er for 2019 og 2020. Samtidig understregede vi, at visse vigtige elementer i LSH'erne - hovedsagelig med relation til strukturelle udfordringer - manglede at blive adresseret. Vi konstaterede under denne revision, at dette også gælder på politikområdet erhvervsklima, hvor nogle af de delhenstillinger, der henviser til strukturelle udfordringer, enten slet ikke var adresseret eller kun var adresseret i marginalt omfang. Det gælder f.eks.:

- delhenstillingerne for 2019 om at mindske den lovgivningsmæssige og administrative byrde for erhvervslivet i Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Frankrig, Østrig og Slovenien, som kun var adresseret i marginalt omfang
- delhenstillingerne for 2020 om at fremme private investeringer i Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Litauen, Luxembourg og Sverige, som ikke var adresseret.

²⁵ Særberetning 21/2022, punkt 53.

De erhvervsklimarelaterede reformer blev forsinket, men nogle af deres første resultater bidrog til fremskridt med gennemførelsen af LSH'erne

48 I dette afsnit vurderer vi med hensyn til fire medlemsstater (Bulgarien, Spanien, Cypern og Østrig), om de af deres reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der var tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, blev gennemført som planlagt. Til denne vurdering udvalgte vi 25 reformer i de fire nationale genopretnings- og resiliensplaner, som skulle være afsluttet senest i juni 2024. Vi kontrollerede, om medlemsstaterne havde nået deres endelige milepæl eller mål på det tidspunkt, der er angivet i de oprindelige gennemførelsesafgørelser og i de efterfølgende ajourførte gennemførelsesafgørelser fra 2023. Selv om tidspunktet i gennemførelsesafgørelsen kun er vejledende, er det et nyttigt udgangspunkt for at vurdere potentielle forsinkelser. Vores analyse omfattede ikke investeringer, da de fleste af disse først skulle afsluttes efter juni 2024.

De fleste reformer blev forsinket

49 Vores analyse viser, at syv af de 25 reformer (28 %) blev rapporteret som afsluttet inden for de frister, der er angivet i gennemførelsesafgørelserne. 11 reformer (44 %) blev rapporteret som afsluttet senere end oprindeligt planlagt, ni af dem mere end seks måneder forsinket. De resterende syv reformer (28 %) var ikke blevet rapporteret som afsluttet i april 2025, da vi afsluttede vores revisionsarbejde på stedet (jf. [tabel 2](#)).

Tabel 2 | Gennemførelsesstatus i april 2025 for de undersøgte reformer tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima

Medlemsstater i stikprøven	Reformer, der ifølge den oprindelige afgørelse skulle være afsluttet senest i juni 2024	Afsluttede reformer som rapporteret af medlemsstaterne								Endnu ikke afsluttede reformer	
		Afsluttet inden for fristen i afgørelsen		Mindre forsinkelse (≤6 måneder)		Forsinket (>6 og ≤12 måneder)		Større forsinkelse (>12 måneder)			
Østrig	5	-	0 %	-	0 %	1	20 %	4	80 %	-	0 %
Bulgarien	10	4	40 %	-	0 %	2	20 %	-	0 %	4	40 %
Cypern	6	-	0 %	2	33 %	1	17 %	1	17 %	2	33 %
Spanien	4	3	75 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	1	25 %
I alt	25	7	28 %	2	8 %	4	16 %	5	20 %	7	28 %
		18 (72 %)								7 (28 %)	

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

50 For så vidt angår de reformer, der var mere end seks måneder forsinket (herunder dem, der ikke var afsluttet på tidspunktet for vores revision), blev der angivet forskellige årsager til forsinkelserne, bl.a. manglende politisk enighed, administrative udfordringer og tekniske komplikationer. Kun Østrig havde afsluttet alle de reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der var tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, på det tidspunkt, hvor vi afsluttede vores revisionsarbejde på stedet. Da foranstaltningerne skal være afsluttet inden udgangen af august 2026, udgør yderligere forsinkelser en risiko vedrørende afslutningen af foranstaltningerne og dermed opnåelsen af resultater.

Reformerne leverede generelt deres tilsigtede output, men kun en tredjedel af dem havde givet betydelige resultater

- 51** I overensstemmelse med finansforordningen og vores egen metode klassificerer vi det, der leveres af en reform eller investering vedrørende politikområdet erhvervsklima, i følgende kategorier:
- **Output:** Noget, som er produceret eller leveret af en reform eller investering, f.eks. en vedtaget retsakt, der indfører skatteincitamenter, reducerer den administrative byrde eller fjerner begrænsninger, der hindrer konkurrencen.

- **Resultat:** Den umiddelbare virkning af en reform eller investering efter dens afslutning, f.eks. at der oprettes nye virksomheder under særlige ordninger, eller at virksomheder foretager øgede investeringer på bestemte områder på grund af de ydede incitamenter.
- **Effekt:** Konsekvenser på længere sigt, f.eks. øget adgang til finansieringsmuligheder eller private investeringer, generel økonomisk vækst og øget konkurrenceevne.

52 Vi undersøgte, i hvilket omfang de erhvervsklimareformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der efter planen skulle være afsluttet senest i juni 2024, havde leveret output og resultater som forventet. Vi baserede vores vurdering på en skrivebords gennemgang af de forventede resultater som angivet i gennemførelsesafgørelsen og på den dokumentation, som medlemsstaterne fremlagde under vores besøg og ved efterfølgende kommunikation.

Næsten alle de afsluttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten leverede deres planlagte output

53 Vi vurderede, om milepælene og målene (for de udvalgte reformers output) var opfyldt på tilfredsstillende vis. Vores analyse viste, at 17 af de 18 reformer, der skulle afsluttes senest i april 2025, i vidt omfang havde leveret de planlagte output. *Bilag III* indeholder en detaljeret analyse af disse 18 reformers output. Vi bemærker navnlig følgende:

- 17 reformer havde opfyldt alle deres milepæle og mål som fastsat i de oprindelige planer og havde derfor leveret de forventede output (f.eks. vedtagelse eller ikrafttrædelse af en lov).
- Vi konkluderede, at én reform ikke havde leveret alle de planlagte output, idet milepælen kun var delvis opfyldt, selv om Kommissionen havde vurderet, at den var tilfredsstillende opfyldt.

54 Endelig konstaterede vi, at der er nogle generelle begrænsninger, selv om de afsluttede reformer i stikprøven i vidt omfang har leveret deres output ved at opfylde deres respektive milepæle og mål.

- Som forklaret i første del af bemærkningerne i denne beretning (jf. punkt [22-26](#)) varierer reformernes omfang og art, og for nogle af dem gælder det, at opfyldelsen af deres milepæle og mål ikke nødvendigvis fører til strukturelle ændringer i erhvervsklimaet i de pågældende medlemsstater.
- Som vi har bemærket i tidligere beretninger²⁶, er reformers milepæle og mål begrænset til at måle output. Dette gælder også på området erhvervsklima. Samtlige milepæle og mål for de undersøgte reformer vedrører output - i de fleste tilfælde vedtagelse af en lov. Betalingsbetingelsen er derfor opfyldt, så snart en lov, der indeholder alle de krævede elementer, er vedtaget, og ikke når lovens virkninger er synlige.

55 Med hensyn til genopretnings- og resiliensfacilitetens merværdi oplyste repræsentanterne for de relevante ministerier i de fire medlemsstater, som vi besøgte, at mange af reformerne allerede før oprettelsen af faciliteten var blevet drøftet eller identificeret som potentielle tiltag til adressering af vigtige udfordringer i LSH'erne. Efter deres opfattelse var den finansielle støtte fra faciliteten dog afgørende for, at reformerne faktisk blev gennemført, og at de blev gennemført så tidligt, som det var tilfældet.

En tredjedel af de afsluttede reformer havde givet betydelige resultater

56 Med hensyn til de 17 reformer, hvor alle milepæle og mål efter vores opfattelse var opfyldt i april 2025, vurderede vi, om der var dokumentation for, at afslutningen af foranstaltningerne havde ført til resultater eller effekt. Ved vores vurdering inddelte vi reformerne i tre kategorier på grundlag af de oplysninger, som medlemsstaterne fremlagde om deres resultater:

- **"ingen resultater"**, hvis der ikke kunne fremlægges dokumentation for opnåede resultater

²⁶ Særberetning [21/2022](#), punkt 88, og særberetning [26/2023](#), punkt 48.

- **"begrænsede resultater"**, hvis de opnåede resultater lå langt fra reformens hovedmål som beskrevet i gennemførelsesafgørelsen eller i relevante støttedokumenter
- **"betydelige resultater"**, hvis de opnåede resultater som minimum stemte nogenlunde overens med reformens hovedmål som beskrevet i gennemførelsesafgørelsen eller i relevante støttedokumenter.

57 På grundlag af vores analyse vurderer vi, at fem af de 17 reformer havde givet betydelige resultater, mens otte havde givet begrænsede resultater. Vedrørende lidt under en fjerdedel af de afsluttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten (fire af de 17) kunne medlemsstaterne ikke fremlægge dokumentation for, at der var opnået resultater, som stemte overens med reformernes hovedmål. [Tekstboks 3](#) viser et eksempel fra hver kategori af reformer.

Tekstboks 3

Resultater opnået med reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima

Betydelige resultater

I Bulgarien havde reformen "Effektiv udnyttelse af radiofrekvensspektret" til formål at forbedre 5G-parathed og fremme en fremskyndet udrulning af 5G. Reformen, der omfattede ikrafttrædelsen af et dekret om nedsættelse af frekvensafgifter og afslutningen af frekvenstildelingen, havde givet betydelige resultater i form af en stigning i 5G-dækningen fra 0 % i 2020 til 67 % i 2023 ifølge Kommissionens indeks over den digitale økonomi og det digitale samfund.

Begrænsede resultater

Østrigs reform "Styrkelse af egenkapitalen", som delvis adresserer delhenstillingen for 2019 om at støtte virksomhedsvækst, omfattede ikrafttrædelsen af rekapitaliseringsdekretet, som stillede 1 milliard euro til rådighed til at konvertere misligholdte garanterede lån til egenkapital. Mere end tre år efter reformens ikrafttrædelse var markedsefterspørgslen efter rekapitaliseringsforanstaltninger lav, og myndighederne havde modtaget 18 anmodninger om udsættelse af fordringer på misligholdte lån til en samlet værdi af ca. 2,5 millioner euro.

I forbindelse med samme reform indførte de østrigske myndigheder også loven om venturekapitalfonde for at lette tilvejebringelse af egenkapital og deltagelse i virksomheder. Også her afhænger resultaterne af investorernes efterspørgsel på mellemlang til lang sigt. Indtil videre er der ikke oprettet nogen investeringsselskaber med variabel kapital i henhold til denne lov, som trådte i kraft i 2023 efter en forsinkelse på 18 måneder, der skyldtes langvarige politiske forhandlinger.

På grundlag af ovenstående konkluderer vi, at reformen tilvejebringer den overordnede struktur til styrkelse af egenkapitalen, men at den har givet meget begrænsede resultater indtil videre.

Ingen dokumentation for resultater

Cyperns reform "Incitamenter til fremme af fusioner og overtagelser", som er tilknyttet delhenstillingerne for 2019 og 2020 om SMV'ers adgang til finansiering, består af en handlingsplan med specifikke incitamenter til fremme af fusioner eller virksomhedsovertagelser med henblik på at opskalere og blive mere konkurrencedygtig.

Reformen har leveret det planlagte output, som var godkendelsen af en handlingsplan i august 2023, men dette har indtil videre ikke ført til resultater. Et af reformens mål var f.eks. etablering af tilskudsordninger, men i oktober 2024 var der stadig ingen ordninger.

58 Der kan være flere grunde til, at resultaterne er begrænsede eller er udeblevet.

- Reformen kan påvirkes af faktorer, der ligger uden for de nationale myndigheders kontrol. Det kan f.eks. være økonomiske ændringer.
- I nogle tilfælde har medlemsstaterne ikke overvåget reformernes resultater eller ikke fastsat passende indikatorer til at måle resultaterne.
- Det tager tid at opnå resultater. Dette gælder især i forbindelse med strukturreformer, som ofte kræver vedtagelse eller ændring af en lov. Der kan dog gå flere år, før virkningerne af sådanne lovændringer kan føles i praksis. I vores stikprøve var ca. 8 af de 10 reformer med begrænsede resultater eller manglende dokumentation for resultater først blevet afsluttet i 2023 eller 2024 og havde måske derfor endnu ikke givet betydelige resultater.

59 Forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten kræver ikke udtrykkeligt, at medlemsstaterne udvikler specifikke resultatindikatorer, men sådanne indikatorer er afgørende for resultatvurderingen. I modsætning til det, vi tidligere har konstateret vedrørende arbejdsmarkedsreformer²⁷, viste vores analyse på dette område, at selv om der ikke var defineret nogen resultatindikator i genopretnings- og resiliensplanerne, havde de nationale myndigheder med hensyn til de fleste af de afsluttede reformer (13 af de 17) indført indikatorer for at kunne måle og vurdere opfyldelsen af målene.

60 **Tabel 3** giver en oversigt over resultaterne af vores analyse af de 17 afsluttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, og **bilag IV** indeholder en detaljeret analyse af hver reform.

Tabel 3 | Resultaterne af de gennemførte erhvervsklimarelaterede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten i de fire udvalgte medlemsstater

Medlemsstat	Antal reformer						
	Betydelige resultater		Begrænsede resultater		Ingen resultater		I alt
Bulgarien	1	20 %	3	60 %	1	20 %	5
Spanien	1	33 %	2	67 %	-	0 %	3
Cypern	1	25 %	1	25 %	2	50 %	4
Østrig	2	40 %	2	40 %	1	20 %	5
I alt	5	29 %	8	47 %	4	24 %	17

Note: Vi fokuserer på resultater, da det er for tidligt at vurdere effekt. For en definition af de forskellige kategorier henvises til punkt 56.

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

²⁷ Særberetning 10/2025, punkt 65.

61 Vi bemærker endvidere, at det selv for de reformer, der har givet betydelige resultater, forholder sig sådan, at deres potentielle effekt og langvarige indvirkninger på erhvervsklimaet afhænger af adskillige faktorer og kan reduceres af bl.a.:

- o En **begrænset tidsramme**: Nogle af reformerne skulle gælde i en begrænset periode for at afbøde pandemiens socioøkonomiske chok. Et eksempel er den spanske reform "Foranstaltninger truffet i 2020 og 2021 for at afbøde virkningerne af covid-19-pandemien", som indførte en række skatteudsættelsesforanstaltninger i 2020 og 2021. Reformen skabte betydelige resultater under pandemien, da mere end 1,5 millioner selvstændige erhvervsdrivende og virksomheder nød godt af denne støtte. Dens virkninger synes dog ikke at være langvarige. Der var et fald i antallet af konkursbegæringer i støttefasen, men det steg generelt fra slutningen af 2021 til 2024, hvor det nåede sit højeste niveau i over ti år²⁸.
- o Et **begrænset omfang**: Nogle af reformerne giver betydelige resultater, som dog næppe får nogen større effekt på gennemførelsen af de relevante delhenstillinger, fordi reformerne kun i marginalt omfang adresserer de udfordringer, der er identificeret i delhenstillingerne. Et eksempel i vores stikprøve er den cypriotiske reform "Incitamenter til investeringer og menneskelig kapital i forskning og udvikling", som indførte en række incitamenter til at tiltrække investeringer i innovative virksomheder og udenlandske talenter gennem to visumordninger. Reformen har givet betydelige resultater, men den vil sandsynligvis ikke forbedre SMV'ers adgang til finansiering væsentligt.

²⁸ Eurostat, "Quarterly registrations of new businesses and declarations of bankruptcies - statistics".

- En **svag forbindelse mellem reform og erhvervsklima**: Dette gælder f.eks. den østrigske reform "National strategi for finansiel uddannelse". Da formålet med denne reform er at fastlægge en national strategi for finansiel uddannelse og en kompetenceramme med henblik på at sikre øget finansiel uddannelse i skoler og for unge, er den tættere forbundet med uddannelse end med erhvervsklima.
- **Omgørelser af foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig af reformer**: I henhold til forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten kan der træffes korrigerende foranstaltninger vedrørende omgørelser indtil den 31. december 2026, som er den sidste dato, hvor Kommissionen kan foretage betalinger vedrørende betalingsanmodninger²⁹. Forordningen indeholder ingen bestemmelser om konsekvenser for eventuelle omgørelser foretaget efter vurderingen af de endelige betalingsanmodninger, og andre eksisterende rammer gør det ikke muligt for Kommissionen at imødegå denne risiko effektivt, da korrigerende foranstaltninger af juridiske årsager kun kan anvendes i meget specifikke tilfælde.

Reformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten bidrog delvis til fremskridtene med gennemførelsen af delhenstillinger

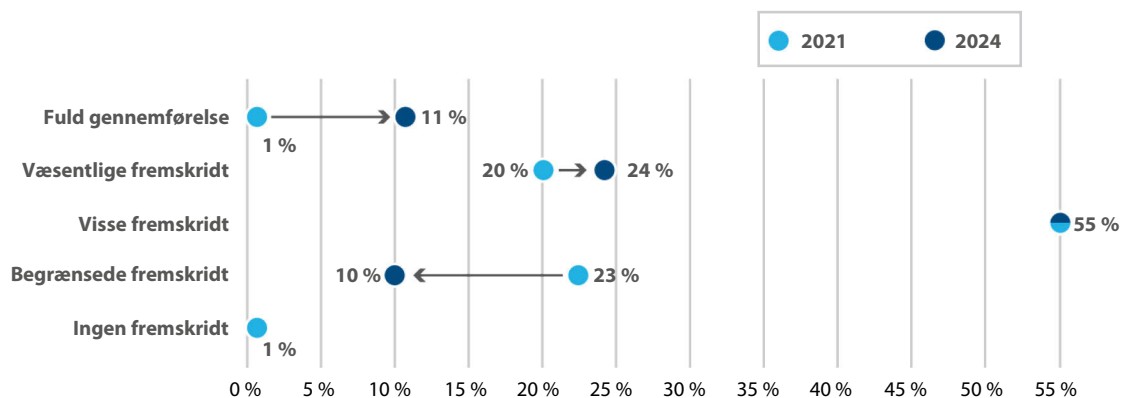
- 62** I den årlige forårspakke om det europæiske semester offentliggør Kommissionen sin vurdering af de enkelte delhenstillingers gennemførelse. Til dette formål anvender den fem kategorier: "ingen fremskridt", "begrænsede fremskridt", "visse fremskridt", "væsentlige fremskridt" og "fuld gennemførelse".
- **"Ingen fremskridt"**: Medlemsstaten har hverken annonceret eller vedtaget foranstaltninger til at adressere LSH'en.
 - **"Begrænsede fremskridt"**: Medlemsstaten har annonceret visse foranstaltninger til at adressere LSH'en, men de forekommer at være utilstrækkelige eller risikerer ikke at blive vedtaget eller gennemført.
 - **"Visse fremskridt"**: Medlemsstaten har annonceret eller vedtaget foranstaltninger til at adressere LSH'en. Disse foranstaltninger er lovende, men de er endnu ikke alle blevet gennemført, og det er ikke sikkert, at de vil blive gennemført i alle tilfælde.

²⁹ Artikel 24, stk. 1 og 3, i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

- **"Væsentlige fremskridt"**: Medlemsstaten har vedtaget foranstaltninger, hvoraf størstedelen er gennemført.
- **"Fuld gennemførelse"**: Medlemsstaten har vedtaget og gennemført foranstaltninger, der adresserer LSH'en fuldt ud.

- 63** Som fastsat vedrørende det [europæiske semester](#)³⁰ tager Kommissionen ved sin vurdering af LSH'ernes gennemførelse hensyn til al national politikudformning og ikke kun genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger.
- 64** Samlet set giver vores analyse af Kommissionens vurdering et blandet billede af fremskridtene med gennemførelsen af delhenstillinger (ændringer i gennemførelsesstatus som vurderet af Kommissionen) mellem 2021 og 2024. Andelen af delhenstillinger med vurderingen "væsentlige fremskridt" eller "fuld gennemførelse", steg fra 21 % i 2021 til 35 % i 2024. Vedrørende omkring to tredjedele af delhenstillingerne var der dog fortsat kun gjort visse eller begrænsede fremskridt (jf. punkt [figur 8](#) og [bilag V](#)).

Figur 8 | Gennemførelsesstatus i 2024 vedrørende erhvervsklimarelaterede delhenstillinger for 2019 og 2020

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

³⁰ [Forordning \(EU\) 2024/1263](#) om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning, betragtning 10 og 12 samt artikel 16.

- 65** Vi bemærker endvidere, at gennemførelsesstatus var uændret i 8 af de 27 medlemsstater³¹, og at status faktisk var blevet ringere i én medlemsstat³². Én medlemsstat³³ havde gennemført alle sine delhenstillinger vedrørende erhvervsklima for 2019-2020 fuldt ud, og en anden³⁴ havde gennemført sine i væsentlig grad, men begge havde gjort det uden støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. Efter vores opfattelse tyder dette på, at fremskridtene med gennemførelsen af LSH'erne som følge af foranstaltningerne under faciliteten fortsat er langsomme, selv om de er bedre end på arbejdsmarkedsområdet³⁵.
- 66** I de fire medlemsstater, vi udvalgte, analyserede vi også, i hvilket omfang de reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der var tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima, havde indvirket på Kommissionens vurdering af gennemførelsen af delhenstillinger. Først kortlagde vi, med hvilke erhvervsklimarelaterede delhenstillinger der var gjort fremskridt i perioden 2021-2024. Derefter undersøgte vi - baseret på oplysningerne i Kommissionens vurdering - om disse fremskridt skyldtes de fire medlemsstaters erhvervsklimareformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten.
- 67** De fire medlemsstater i stikprøven havde i alt fået 15 erhvervsklimarelaterede delhenstillinger. I løbet af de seneste fire år opjusterede Kommissionen sin vurdering vedrørende ni af disse delhenstillinger, mens der vedrørende fem delhenstillinger ikke blev gjort fremskridt, og én blev nedjusteret. Vi konstaterede desuden med hensyn til seks af de ni delhenstillinger, der blev opjusteret i tre medlemsstater, at Kommissionen henviste til de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten som havende bidraget til fremskridtene. På medlemsstatsniveau var den eneste undtagelse Bulgarien, hvor Kommissionens vurdering ikke henviste til de reformer under faciliteten, der var tilknyttet de to opjusterede delhenstillinger. Vi bemærker desuden, at to opjusteringer, én for Spanien og én for Cypern, også henviste til investeringer (fire i alt), som, selv om de endnu ikke var afsluttet, delvis havde bidraget til fremskridtene med de respektive delhenstillinger (jf. [figur 3](#) ovenfor).

³¹ Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Italien, Litauen, Malta og Sverige.

³² Nederlandene.

³³ Finland.

³⁴ Ungarn.

³⁵ [Særberetning 10/2025](#), punkt 67 og bilag V.

68 Med hensyn til to af de seks delhenstillinger, hvor der var gjort fremskridt, havde effekten af foranstaltningerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten ændret Kommissionens vurdering fra "begrænsede fremskridt" til "visse fremskridt". I de resterende fire tilfælde var vurderingen ændret til "væsentlige fremskridt" eller "fuld gennemførelse" (jf. [tabel 4](#) og [tekstboks 4](#)).

Tabel 4 | Ændringer i Kommissionens vurdering af delhenstillinger vedrørende erhvervsklima på grund af de tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, juni 2024

Medlemsstat	Delhenstillinger								
	Delhenstillinger vedrørende erhvervsklima	Ikke opjusteret (2021-2024)	Nedjusteret (2021-2024)	Opjusteret (2021-2024)	Antal opjusteringer med henvisning til bidrag fra tilknyttede reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten				
					Opjusteret i alt (2021-2024)	Fra begrænsede til visse fremskridt	Fra begrænsede til væsentlige fremskridt	Fra visse til væsentlige fremskridt	Fra væsentlige fremskridt til fuld gennemførelse
Bulgarien	3	-	1	2	-	-	-	-	-
Spanien	3	1	-	2	2	1	-	1	-
Cypern	5	2	-	3	2	1	1	-	-
Østrig	4	2	-	2	2	-	-	1	1
I alt	15	5	1	9	6	2	1	2	1

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

Tekstboks 4

Foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som bidrog til opjusteringen af en delhenstilling fra "begrænsede fremskridt" til "væsentlige fremskridt"

I 2019 modtog Cypern en delhenstilling om at sikre pålidelige og hurtige systemer til udstedelse og overdragelse af skøder og overdragelse af fast ejendom. Frem til 2023 vurderede Kommissionen, at der var blevet gjort "begrænsede fremskridt" med dens gennemførelse.

Cyperns genopretnings- og resiliensplan indeholdt en reform for at afhjælpe ineffektivitet i systemet for udstedelse og overdragelse af skøder. Reformen omfattede tre milepæle og ét mål, som vedrører behandling af verserende sager om udstedelse af skøder, udvidelse af den nye planlægnings- og byggetilladelsespolitik, revision af vej- og byggeloven og ændring af loven om salg af fast ejendom.

På nuværende tidspunkt er loven om salg af fast ejendom blevet ændret, og den nye planlægnings- og byggetilladelsespolitik er blevet vedtaget og udvidet for at gøre det muligt at indgive ansøgninger om planlægnings- og byggetilladelser elektronisk.

Kommissionen opjusterede i 2024 sin vurdering af delhenstillingens gennemførelse til "væsentlige fremskridt" på grundlag af de foranstaltninger, der var truffet vedrørende denne reform frem til det pågældende år. Vores revisionsarbejde bekræftede, at reformen faktisk bidrog til gennemførelsen af delhenstillingen.

Foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som bidrog til opjusteringen af en delhenstilling fra "begrænsede fremskridt" til "visse fremskridt"

I 2020 modtog Spanien en delhenstilling om at tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning. Frem til 2021 vurderede Kommissionen, at der var gjort "begrænsede fremskridt" med gennemførelsen.

Kommissionen vurderede fremskridtene med at tilskynde til private investeringer ved hjælp af de tilknyttede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten vedrørende en række nøgleindustrier:

- en investering til at fremme omstillingen af strategiske sektorer, der er afgørende for Spaniens industrielle omstilling, såsom bil-, luftfarts- og flådesektoren og de relevante værdikæder (investering ES-C[C12]-I[I2] - Program til fremme af konkurrenceevne og industriel bæredygtighed)
- en reform med henblik på at øge turistindustriens konkurrenceevne (ES-C[C14]-R[R1] - Kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for konkurrenceevne inden for turisme).

Kommissionen opjusterede i 2022 sin vurdering af fremskridtene med gennemførelsen af denne delhenstilling fra "begrænsede" til "visse fremskridt". Vores revisionsarbejde bekræftede, at reformen allerede bidrog til gennemførelsen af delhenstillingen.

- 69** I modsætning til det, vi tidligere har konstateret vedrørende arbejdsmarkedsrelaterede delhenstillinger³⁶, konstaterede vi på dette område, at Kommissionen i de fleste tilfælde ved opjustering af delhenstillinger henviser til de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten som havende bidraget til fremskridtene. Vores analyse bekræftede, at seks af de afsluttede reformer faktisk bidrog til gennemførelsen af de tilsvarende delhenstillinger vedrørende erhvervsklima. Desuden blev yderligere tre reformer, som ikke var blevet gennemført fuldt ud, men som havde opfyldt vigtige milepæle, også betragtet som vigtige faktorer for opjusteringen (jf. [bilag VI](#)).
- 70** Vi konkluderer med hensyn til de seks delhenstillinger, der var blevet opjusteret som følge af et bidrag fra de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, at der i tre tilfælde var leveret et væsentligt bidrag, mens der i de andre tre var leveret et delvist bidrag, da opjusteringen også var baseret på andre foranstaltninger uden for faciliteten eller foranstaltninger under faciliteten, som ikke var knyttet til de tilsvarende delhenstillinger (jf. [tabel 5](#)).

Tabel 5 | Reformers bidrag til opjusteringer af delhenstillinger vedrørende erhvervsklima til de undersøgte medlemsstater

Medlemsstater i stikprøven	Opjusteringer af delhenstillinger	Opjusteringer med henvisning til tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	Vurdering af bidraget til opjusteringen fra de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	
			Delvist	Væsentligt
Bulgarien	3	-	-	-
Spanien	2	2	2	-
Cypern	2	2	-	2
Østrig	2	2	1	1
I alt	9	6	3	3

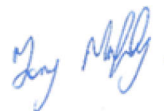
Kilde: Revisionsretten.

³⁶ Særberetning 10/2025, punkt 71.

- 71** Endelig anerkender vi, at eftersom gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten er i gang, kan det stadig være for tidligt at forvente væsentlige resultater af disse reformer. Over halvvejs gennem facilitetens gennemførelsesperiode er det således en kendsgerning, at hovedparten af erhvervsklimareformerne i genopretnings- og resiliensplanerne endnu ikke er afsluttet. Som vi allerede tidligere har bemærket³⁷, bør vurderingen af effekten af reformerne i de nationale genopretnings- og resiliensplaner gøres til genstand for efterfølgende evalueringer.

Vedtaget af Afdeling IV, der ledes af Petri Sarvamaa, medlem af Revisionsretten, i Luxembourg på mødet den 30. september 2025.

På Revisionsrettens vegne

Tony Murphy
Formand

³⁷ Særberetning [26/2023](#), punkt 83, og særberetning [10/2025](#), punkt 62.

Bilag

Bilag I - Om revisionen

Baggrundsoplysninger

Samordningen af erhvervsklimapolitikkerne i EU gennem det europæiske semester

- 1) Medlemsstaterne er, undertiden sammen med deres regioner, er ansvarlige for en effektiv regulering af erhvervsklimaet og de vilkår, der skal sikre, at virksomheder kan oprettes, drives og - om nødvendigt - lukkes effektivt. EU kan inden for sit kompetenceområde handle på tre måder: for det første gennem lovgivning og generelle politiske rammer, for det andet ved at koordinere de økonomiske politikker inden for rammerne af det europæiske semester og for det tredje ved at finansiere specifikke foranstaltninger og aktiviteter.
- 2) Det europæiske semester¹ har til formål at samordne medlemsstaternes økonomiske og sociale politikker på grundlag af artikel 121 i [TEUF](#). I artikel 121 fastsættes det, at EU-landene skal betragte deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i Rådet. Kommissionen offentliggør hvert år landerapporter og foreslår landespecifikke henstillinger (LSH'er) til de enkelte medlemsstater.

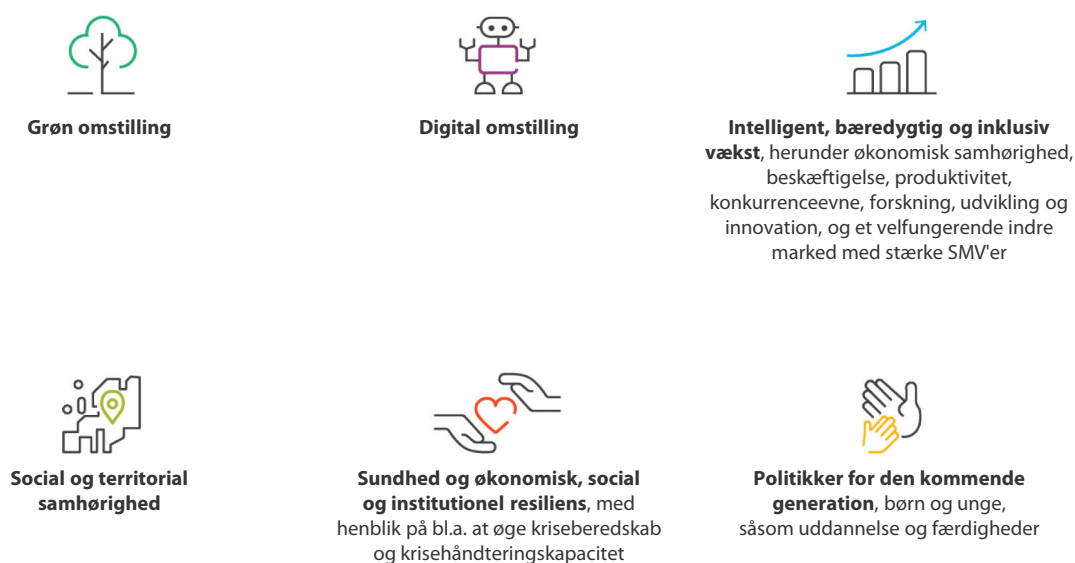
Genopretnings- og resiliensfacilitetens støtte til erhvervsklimapolitikker

- 3) Genopretnings- og resiliensfaciliteten blev oprettet med et oprindeligt budget på 724 milliarder euro. Da en række medlemsstater besluttede ikke at anvende den lånekomponent, de havde fået tildelt, var der ved udgangen af 2024 indgået forpligtelser for 650 milliarder euro (359 milliarder euro i tilskud og 291 milliarder euro i lån).

¹ [Forordning \(EU\) 2024/1263](#) om effektiv samordning af de økonomiske politikker og multilateral budgetovervågning.

- 4) Genopretnings- og resiliensfaciliteten gennemføres under direkte forvaltning, og Kommissionen er direkte ansvarlig for væsentlige trin i dens gennemførelse². For at få støtte fra faciliteten skulle medlemsstaterne indsende genopretnings- og resiliensplaner bestående af et sæt foranstaltninger - enten reformer eller investeringer. Kommissionen vurderede genopretnings- og resiliensplanerne³, som Rådet efterfølgende godkendte ved gennemførelsesafgørelser.
- 5) Kommissionen har opdelt de seks søjler, som er defineret i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, i 52 politikområder, og tilknyttet hver reform eller investering højst to områder (jf. figur 1). Et af de 52 politikområder, som Kommissionen har fastlagt, er "erhvervsklima". I overensstemmelse med Kommissionens klassificering anslog medlemsstaterne, at de ville bruge i alt 33 milliarder euro på foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten tilknyttet politikområdet "erhvervsklima", næsten 1 milliard euro til reformer og 32 milliarder euro til investeringer (jf. tabel 1).

Figur 1 | Genopretnings- og resiliensfacilitetens seks søjler

Kilde: Revisionsretten, baseret på [Kommissionens resultattavle for genopretning og resiliens](#).

² Artikel 8 i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

³ Artikel 19 i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

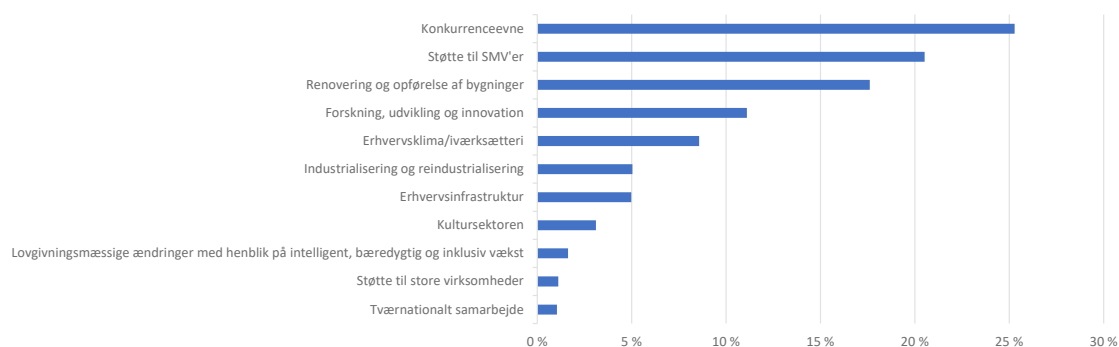
Tabel 1 | Anslåede omkostninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten vedrørende "erhvervsklima"

Politikområde	Euro (milliarder)		
	Reformer	Investeringer	I alt
Anslåede omkostninger til alle foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der er tilknyttet dens politikområde erhvervsklima			
Primært politikområde	0,11	18,60	18,71
Sekundært politikområde	0,81	13,73	14,54
I alt	0,92	32,33	33,25
Anslåede omkostninger til alle foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten relateret til delhenstillinger vedrørende erhvervsklima			
Foranstaltninger under faciliteten tilknyttet 82 delhenstillinger og 37 forskellige primære politikområder under faciliteten	6,07	103,38	109,44

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

- 6) De fleste foranstaltninger til støtte for politikområdet erhvervsklima under genopretnings- og resiliensfaciliteten indgår i den tredje søjle om "intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst". I bred forstand kan andre foranstaltninger også have direkte eller indirekte betydning for erhvervsklimaet. Oversigten over foranstaltningerne under tredje søjle viser de forskellige politikområder, der tilsammen adresserer erhvervsbehov og yder støtte til erhvervslivet og industrien gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten (jf. [figur 2](#)).

Figur 2 | Oversigt over de forskellige politikområders udgifter til støtte for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst

Kilde: Europa-Kommissionens [resultattavle](#) (udtrukket den 21. juli 2025). Oversættelse: Revisionsretten.

- 7) Forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten angiver også en klar forbindelse til det europæiske semester⁴. Navnlig var det meningen, at reformerne og investeringerne i de oprindelige genopretnings- og resiliensplaner skulle bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der var identificeret i de landespecifikke henstillinger for 2019 og 2020. De fleste medlemsstaters LSH'er omhandlede bl.a. udfordringer med hensyn til erhvervsklima. Hvis de nationale planer blev revideret, skulle de ændrede genopretnings- og resiliensplaner desuden tage hensyn til de seneste LSH'er.

Revisionens omfang og revisionsmetoden

- 8) Formålet med vores revision var at vurdere, om erhvervsklimareformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten bidrog effektivt til at tackle de udfordringer i medlemsstaterne, som var identificeret under det europæiske semester og omhandlet i LSH'erne, og om deres gennemførelse har ført til opfyldelse af de tilsigtede mål.
- 9) Vores revisionsarbejde omfattede en gennemgang af relevante dokumenter og interview med Kommissionen, nationale myndigheder og andre relevante interessenter (erhvervsorganisationer eller fagforeninger) i de medlemsstater, vi besøgte.
- 10) Vi baserede primært vores revisionskriterier på forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten og Kommissionens tilhørende vejledning samt de relevante dokumenter fra det europæiske semester. Nærmere oplysninger om revisionskriterierne gives i de respektive dele af denne beretning.
- 11) Vi bemærker, at også foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som er tilknyttet andre politikområder end "erhvervsklima", direkte eller indirekte bidrager til de bredere vækstperspektiver for erhvervslivet (investeringer vedrørende den grønne og den digitale omstilling, skattereformer, arbejdsmarkedspolitikker, større infrastruktur, energi og vandbygningsværker samt reformer og investeringer vedrørende offentlig forvaltning).

⁴ Artikel 18, stk. 4, litra b), og artikel 19, stk. 3, litra b), i [forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

- 12) Med henblik på at besvare vores første revisionsspørgsmål så vi på samtlige medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner og undersøgte alle de 157 reformer og 254 investeringer, der var tilknyttet de 82 delhenstillinger vedrørende erhvervsklima. Vi vurderede, om og i hvilket omfang de adresserede de erhvervsklimaudfordringer, der var identificeret i det europæiske semester. [Bilag II](#) indeholder links til listen over delhenstillinger og foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten samt en tabel med vores detaljerede vurdering af, i hvilket omfang foranstaltningerne under faciliteten adresserer delhenstillingerne.
- 13) Med henblik på at besvare vores andet revisionsspørgsmål vurderede vi, om en stikprøve på 25 erhvervsrelaterede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten i fire medlemsstater (Bulgarien, Spanien, Cypern og Østrig) var blevet gennemført som planlagt. Vedrørende disse fire medlemsstater identificerede vi alle de 15 delhenstillinger, som Kommissionen havde tilknyttet politikområdet erhvervsklima. Vi konstaterede, at 56 reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten var tilknyttet disse delhenstillinger, og at 46 af dem skulle være afsluttet senest i juni 2024. Af disse udtog vi en stikprøve på 25 reformer og kontrollerede, om deres endelige milepæle eller mål var opfyldt på det tidspunkt, der var angivet i den oprindelige gennemførelsesafgørelse.

Tabel 2 | Stikprøve af erhvervsklimareformer

Medlemsstat	Erhvervsklima-relaterede LSH'er	Reformer i de oprindelige genopretnings- og resiliensplaner er tilknyttet LSH'er vedrørende erhvervsklima	Andel af reformerne, der skulle være afsluttet senest i juni 2024		
	Delhenstillinger	Reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten	I alt	Stikprøve	%
Bulgarien	3	12	10	10	100 %
Spanien	3	26	25	4	16 %
Cypern	5	12	6	6	100 %
Østrig	4	5	5	5	100 %
I alt	15	56	46	25	54 %

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

- 14) Den stikprøve af reformer i de enkelte medlemsstater, som vi undersøgte under arbejdet med vores andet spørgsmål, udvalgte vi på en sådan måde, at vi undgik at revidere foranstaltninger, der allerede var blevet revideret i forbindelse med andre opgaver, og kun reviderede foranstaltninger, som var gennemførlige inden for den undersøgte periode:
- o Med hensyn til Østrig, Bulgarien og Cypern udvalgte vi 100 % af de reformer, der skulle være afsluttet senest i juni 2024.
 - o Med hensyn til Spanien udvalgte vi fire af de 25 reformer, der skulle være afsluttet senest i juni 2024, og udelukkede 21 af følgende årsager:
 - o Ni reformer var allerede blevet revideret i forbindelse med vores arbejde vedrørende revisionserklæringen i de foregående år.
 - o Fire reformer var allerede ved at blive revideret i forbindelse med vores beretning om arbejdsmarkedsrelaterede reformer.
 - o Otte reformer havde primære politikområder og emner, der efter vores mening fokuserede mindre på centrale erhvervsklimaaspekter, eller fokuserede på emner, som vi allerede havde dækket i andre revisioner (f.eks. [digital omstilling](#) og [retsstatsprincippet](#)).

Bilag II - Links til yderligere tekniske oplysninger, som er tilgængelige på Revisionsrettens åbne dataplatform

Dette bilag indeholder links til tre dokumenter, som vi har gjort tilgængelige på Revisionsrettens åbne dataplatform.

- 1) [Liste over delhenstillinger vedrørende erhvervsklima](#)
- 2) [Liste over reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten tilknyttet delhenstillinger vedrørende erhvervsklima](#)
- 3) [Revisionsrettens vurdering af adresseringen af de enkelte delhenstillinger](#)

Bilag III - Vurdering af outputtet af de afsluttede reformer i de undersøgte medlemsstater

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
Bulgarien	BG-C[C3]-R[R1] Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer	M35 Ikrafttrædelse af den nye lov om industriparker Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
		M137 Ikrafttrædelse af dekretet om nedsættelse af frekvensafgifter Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
	BG-C[C7]-R[R2] Effektiv udnyttelse af radiofrekvensspektret	M138 Afslutning af frekvenstildelingen i 26 GHz-båndet Kvalitativ indikator: Meddelelse om tildeling af brugsrettigheder til operatører Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
		M139 Fuldførelse af tildelingen af de tilgængelige frekvenser i 700 MHz-båndet og 800 MHz-båndet Kvalitativ indikator: Meddelelse om tildeling af brugsrettigheder til operatører Planlagt afslutning: 1. kvartal 2023	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
	BG-C[C7]-R[R3] Skabelse af et gunstigt investeringsmiljø	M140 Ikrafttrædelse af de lovgivningsmæssige ændringer til gennemførelse af henstillinger under konnektivitetssværtøjskassen Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 4. kvartal 2020	Milepæl/mål delvis opfyldt
	BG-C[C10]-R[R4] Styrkelse af insolvensprocedurer	M228 Ikrafttrædelse af ændringer af handelsloven med hensyn til insolvens- og rekonstruktionsprocedurer Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 3. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
		M229 Afslutning af foranstaltninger til gennemførelse af reformen af insolvensreglerne Kvalitative indikatorer: Uddannelse i de nye insolvensregler, vedtagelse af manualer, kodekser, skabeloner og retningslinjer, offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 2. kvartal 2023	Milepæl/mål opfyldt
	BG-C[C10]-R[R5] Digital reform af den bulgarske bygge- og anlægssektor	M230 Strategi og køreplan for indførelse af bygningsinformationsmodellering (BIM) i projektering, udførelse og vedligeholdelse af bygge- og anlægsarbejder Kvalitativ indikator: Strategi og køreplan for indførelse af BIM Planlagt afslutning: 1. kvartal 2023	Milepæl/mål opfyldt
	BG-C[C10]-R[R9] Forbedring af kvaliteten af lovgivningsprocessen	M241 Ikrafttrædelse af reglerne for nationalforsamlingens organisation og aktiviteter Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 4. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
Spanien	ES-C[C13]-R[R2] Strategi for Spaniens iværksætterånd	M192 Ikrafttrædelse af loven om nystartede virksomheder Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	ES-C[C14]-R[R1] Kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for konkurrenceevnen inden for turisme (FOCIT)	M214 Plan til fremme af turismesektoren Kvalitativ indikator: Plan, der beskriver foranstaltninger til fremme af turismesektoren og rammerne for gennemførelsen af turismerelaterede foranstaltninger. Planlagt afslutning: 2. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
		M215 Lancering af webstedet "DATAESTUR", der indsamler data om turisme Kvalitativ indikator: Websted Planlagt afslutning: 4. kvartal 2020	Milepæl/mål opfyldt
		M216 Ikrafttrædelse af kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for konkurrenceevne inden for turisme Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 4. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
	ES-C[C28]-R[R1] Foranstaltninger truffet i 2020 og 2021 for at afbøde virkningerne af covid-19-pandemien	M385 Finanspolitiske foranstaltninger truffet i 2020 og 2021 for at afbøde virkningerne af covid-19-pandemien Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
Cypern	CY-C[C2.1]-R[R3] Digitale kvikskranker til strømlining af tilladelsesprocessen for VE-projekter og til fremme af energirenovering i bygninger	M22 Fuldt operationel IT-plattform Kvalitativ indikator: Fuldt operationel IT-plattform (godkendelsesattest) Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	CY-C[C3.2]-R[R2] Incitamenter til at tilskynde til og tiltrække investeringer og menneskelig kapital inden for forskning og innovation	M122 Skattefritagelse for juridiske enheder, der investerer i innovative virksomheder Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	CY-C[C3.3]-R[R1] Fremme af strategiske investeringer	M134 Ikrafttrædelse af loven om støtte til strategiske investeringer, strømlining af procedurerne for udstedelse af tilladelser til strategiske investeringer samt udstedelse af byggetilladelser Kvalitativ indikator: Bestemmelse i loven om dens ikrafttrædelse Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
		M135 Oprettelse af en sektor i ministeriet for byplanlægning og boliger for at forbedre systemet til fremme af strategiske investeringer, offentliggørelse af processystemet og af retningslinjernes udformning samt rapportering fra den koordinerende myndighed om uddannelse af nøglepersonale med henblik på gennemførelsen af reformen Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 4. kvartal 2023	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
	CY-C[C3.3]-R[R6] Incitamenter til fremme af fusioner og overtagelser	M143 Handlingsplan for incitamenter til fusioner og overtagelser Kvalitativ indikator: Ministerrådets godkendelse af en rapport og en ledsagende handlingsplan om specifikke incitamenter til fremme af fusioner og overtagelser Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
Østrig	AT-C[C2]-R[2C1] Forslag til lovgivning om "Kun én gang": ændring af loven om portal for erhvervstjenester	M56 Opgradering af den relevante IT-infrastruktur Kvalitativ indikator: Ikrafttrædelse af lovændringen, der indfører princippet "Kun én gang" i loven om portal for erhvervstjenester. Tilgængelighed af værktøjer, herunder undersøgelsesværktøjet i databasen over informationsforpligtelser (IVDB) og register- og systemnetværket (RSV), for at sikre interoperabilitet og dataudveksling Planlagt afslutning: 4. kvartal 2023	Milepæl/mål opfyldt
		M57 Forordningen om databasen over informationsforpligtelser (IVDB) er i kraft og forpligter ministerierne til at udfylde databasen med oplysningsforpligtelser, der følger af eksisterende love og bestemmelser. Registrene er blevet forbundet i henhold til den tidsplan for registrering, der er vedtaget af styregruppen vedrørende "Kun én gang"	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
		M58 Etablering af den tekniske systemforbindelse vedrørende "Kun én gang" Kvalitativ indikator: Der er etableret en teknisk systemforbindelse, som opfylder de krav til en fælles digital portal (SDG) som er fastsat i forordning (EU) 2018/1724 Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	AT-C[C4]-R[4D7] National strategi for finansiel uddannelse	M162 Strategidokument Kvalitativ indikator: Offentliggjort strategisk dokument om den nationale strategi for finansiel uddannelse, inklusive en handlingsplan Planlagt afslutning: 3. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
		M163 Færdiggørelse af kompetencerammen for formidling af finansiel viden Kvalitativ indikator: Offentliggjort kompetenceramme for finansiel uddannelse sendt til Europa-Kommissionen Planlagt afslutning: 4. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	AT-C[C4]-R[4D8] Opstartsordning	M164 Ikrafttrædelse af opstartsordningen Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
	AT-C[C4]-R[4D9] Styrkelse af egenkapitalen	M165 Dekret om konvertering af statsgaranterede lån til egenkapital Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 3. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt

Land	Reformer	Milepæl/mål	Vurdering af output
	AT-C[C4]-R[4D11] Liberalisering af erhvervsregler	M166 Ikrafttrædelse af selskabsformen for investeringer i kapitalandele (SICAV) Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2022	Milepæl/mål opfyldt
		M169 Ikrafttrædelse af loven om lejlighedsvis kørsel, som afskaffer en bindende tarif for lejlighedsvis kørsel (taxameterpligt) Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
		M170 Ikrafttrædelse af et dekret om, at ladestandere til elektriske motorkøretøjer og fotovoltaiske systemer i kommercielle anlæg principielt er undtaget fra kravet om tilladelse Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt
		M171 Ikrafttrædelse af loven om fjernelse af hindringer for virksomhedsoverdragelser (Grace Period Act) Kvalitativ indikator: Offentliggørelse i statstidende Planlagt afslutning: 1. kvartal 2021	Milepæl/mål opfyldt

Bilag IV - Vurdering af resultaterne af de afsluttede reformer i de undersøgte medlemsstater

Vedrørende afsluttede reformer, der havde leveret de planlagte output, vurderede vi både resultater og effekt som defineret i punkt [51](#).

Land	Reform	Vurdering af resultater/effekt	Afsluttet efter 4. kvartal 2023?	Specifik indikator
Bulgarien	BG-C[C3]-R[R1] Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer	Begrænsede resultater	Nej (1. kvartal 2021)	Tilstrækkelig
	BG-C[C7]-R[R2] Effektiv udnyttelse af radiofrekvensspektret	Betydelige resultater	Nej (1. kvartal 2021)	Tilstrækkelig
	BG-C[C10]-R[R4] Styrkelse af insolvensprocedurer	Begrænsede resultater	Nej (3. kvartal 2023)	Tilstrækkelig
	BG-C[C10]-R[R5] Digital reform af den bulgarske bygge- og anlægssektor	Ingen resultater	Nej (1. kvartal 2023)	Tilstrækkelig
	BG-C[C10]-R[R9] Forbedring af kvaliteten af lovgivningsprocessen	Begrænsede resultater	Nej (4. kvartal 2021)	Tilstrækkelig

Land	Reform	Vurdering af resultater/effekt	Afsluttet efter 4. kvartal 2023?	Specifik indikator
Spanien	Reform 1 (C14.R1) Kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for konkurrenceevnen inden for turisme (FOCIT)	Begrænsede resultater	Nej (2. kvartal 2020)	Tilstrækkelig
	Reform 1 (C28.R1) Foranstaltninger truffet i 2020 og 2021 for at afbøde virkningerne af covid-19-pandemien	Betydelige resultater	Nej (1. kvartal 2021)	Tilstrækkelig
	Reform 2 (C13.R2) Strategi for Spaniens iværksætterånd	Begrænsede resultater	Nej (3. kvartal 2022)	Tilstrækkelig
Cypern	CY-C[C2.1]-R[R3] Digitale kvikskranker til strømlining af tilladelsesprocessen for VE-projekter og til fremme af energirenovering i bygninger	Begrænsede resultater	Nej (2. kvartal 2023)	Tilstrækkelig
	CY-C[C3.2]-R[R2] Incitamenter til at tilskynde til og tiltrække investeringer og menneskelig kapital inden for forskning og innovation	Betydelige resultater	Nej (2. kvartal 2022)	Tilstrækkelig
	CY-C[C3.3]-R[R1] Fremme af strategiske investeringer	Ingen resultater	Ja (2. kvartal 2024)	Tilstrækkelig

Land	Reform	Vurdering af resultater/effekt	Afsluttet efter 4. kvartal 2023?	Specifik indikator
	CY-C[C3.3]-R[R6] Incitamenter til fremme af fusioner og overtagelser	Ingen resultater	Nej (3. kvartal 2023)	Tilstrækkelig
Østrig	AT-C[C4]-R[4D7] National strategi for finansiel uddannelse	Betydelige resultater	Nej (3. kvartal 2021)	Tilstrækkelig
	AT-C[C4]-R[4D8] Opstartsordning	Begrænsede resultater	Nej (4. kvartal 2023)	Tilstrækkelig
	AT-C[C4]-R[4D9] Styrkelse af egenkapitalen	Begrænsede resultater	Nej (3. kvartal 2021)	Tilstrækkelig
	AT-C[C2]-R[2C1] Forslag til lovgivning om "Kun én gang": ændring af loven om portal for erhvervstjenester	Betydelige resultater	Ja (2. kvartal 2024)	Tilstrækkelig
	AT-C[C4]-R[4D11] Liberalisering af erhvervsregler	Ingen resultater	Ja (2. kvartal 2024)	Ingen indikator

Bilag V - Fremskridt med gennemførelsen af delhenstillinger

Udviklingen i gennemførelsen af delhenstillinger vedrørende erhvervsklima ifølge Kommissionens vurdering

Land	År	Delhenstilling	Vurdering 2021	Vurdering 2022	Vurdering 2023	Vurdering 2024
Belgien	2020	3.1	Visse fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.2	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	4.1	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Bulgarien	2020	3.1	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.4	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt
Tjekkiet	2020	3.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt
		3.2	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt
	2019	3.4	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
Danmark	2020	2.2	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
Tyskland	2020	2.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		2.10	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		2.11	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	1.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Estland	2020	3.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.8	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.9	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Irland	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	3.6	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.7	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Grækenland	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		4.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
	2019	1.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
Spanien	2020	3.1	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	2.10	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt

Land	År	Delhenstilling	Vurdering 2021	Vurdering 2022	Vurdering 2023	Vurdering 2024
Frankrig	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.3	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		4.1	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
		4.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		4.3	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
	2019	4.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		4.2	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
		4.3	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
Kroatien	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.2	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.5	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt
	2019	4.4	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
Italien	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	5.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Cypern	2020	3.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.3	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	4.6	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt
		4.7	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		5.2	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Væsentlige fremskridt
Letland	2020	3.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Litauen	2020	3.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.7	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Luxembourg	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.3	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
Ungarn	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
Malta	2020	3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Nederlandene	2020	3.2	Visse fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
Østrig	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse
		3.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Polen	2020	3.3	Ingen fremskridt	Ingen fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt

Land	År	Delhenstilling	Vurdering 2021	Vurdering 2022	Vurdering 2023	Vurdering 2024
Portugal	2020	2.4	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt
	2019	4.2	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt
Rumænien	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Slovenien	2020	3.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		3.4	Begrænsede fremskridt	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	2.2	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Slovakiet	2020	3.1	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Væsentlige fremskridt	Visse fremskridt
		3.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
		4.2	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
	2019	3.6	Begrænsede fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt
Finland	2020	3.1	Væsentlige fremskridt	Væsentlige fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
		3.3	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Fuld gennemførelse	Fuld gennemførelse
Sverige	2020	2.4	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt	Visse fremskridt

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af Kommissionens landerapporter for 2021-2024.

Bilag VI - Relevansen af de tilknyttede reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten i forbindelse med Kommissionens vurdering af delhenstillingerne vedrørende erhvervsklima i de undersøgte medlemsstater

Bulgarien

- 1) Bulgarien havde afsluttet seks reformer. Alle reformerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten er tilknyttet delhenstilling 2019 3.4. Reformen "Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer" (BG-C[C3]-R[R1]) er også tilknyttet delhenstilling 2020 3.1. Ved Kommissionens vurdering af gennemførelsesstatus blev to af de tre delhenstillinger opjusteret og én nedjusteret (jf. [tabel 1](#)).
- 2) **Vurderingen af gennemførelsen af delhenstilling 2019 3.4** blev nedjusteret i 2024. Ifølge forklaringen i CeSaR-databasen (Kommissionens interne database med vurderinger af LSH'erne) havde foranstaltningerne til at forbedre erhvervsklimaet og fjerne de eksisterende hindringer for investeringer endnu ikke ført til væsentlige forbedringer. De tilsagn, der er givet i Bulgariens genopretnings- og resiliensplan, går i den rigtige retning, men foranstaltningerne var stadig i en tidlig gennemførelsesfase, og der var konstateret forsinkelser. De reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der blev taget i betragtning, var:
 - "Digital reform af den bulgarske bygge- og anlægssektor" (BG-C[C10]-R[R5])
 - "Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer" (BG-C[C3]-R[R1])
 - investeringen "Fælles informationssystem for tilladelser til fysisk planlægning, investeringsudformning og opførelse" (BG-C [C10] -I [I7]), som forventes afsluttet senest i juni 2026.

- 3) **Vurderingen af gennemførelsen af delhenstilling 2020 3.1** blev opjusteret i 2022. Vi kunne i Kommissionens CeSaR-vurdering fra 2022 ikke finde nogen henvisning til gennemførelsen af den tilknyttede reform "Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer" (BG-C[C3]-R[R1]). Fremskridtene er hovedsagelig tilskrevet andre foranstaltninger uden for genopretnings- og resiliensfaciliteten. I sin vurdering fra 2024 henviser Kommissionen til andre foranstaltninger under faciliteten, der ikke er tilknyttet denne delhenstilling. De to igangværende investeringer, der efter planen skal være afsluttet senest i juni 2026, er:
- "Program for økonomisk omtilling" (BG-C[C3]-I[I2])
 - "Program til fremskyndelse af økonomisk genopretning og omstilling gennem forskning og innovation" (BG-C[C2]-I[I1]).
- 4) **Vurderingen af gennemførelsen af delhenstilling 2020 3.4** blev opjusteret i 2022. Selv om ingen foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten er tilknyttet denne delhenstilling, henviser Kommissionen til tre reformer og investeringer under faciliteten som bidragende til fremskridtene:
- reformen "Retlige rammer for at tiltrække industrielle investeringer og udvikle industrielle økosystemer" (BG-C[C3]-R[R1])
 - reformen "Effektiv udnyttelse af radiofrekvensspektret" (BG-C[C7]-R[R2])
 - investeringen "Offentligt støtteprogram til udvikling af industridistrikter, industriparker og lignende områder og tiltrækning af investeringer" ("AttractInvestBG") (BG-C[C3]-I[I1]), selv om dens planlagte gennemførelsesdato er juni 2026.
- 5) Dette viser manglende konsekvens i tilknytningen af genopretnings- og resiliensfacilitetens foranstaltninger til delhenstillinger.

Tabel 1 | Bulgarien: Gennemførelse af delhenstillinger og reformer

LSH	Beskrivelse	Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering	
		1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022	4. kvartal 2022	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2023	4. kvartal 2023	1. kvartal 2024	2. kvartal 2024
2019 3.4	Målerette investeringstiltag inden for den økonomiske politik mod [...] forbedring af erhvervs klimaet.	BG-C[C3]-R[R1] BG-C[C7]-R[R3]	Visse fremskridt		BG-C[C10]-R[R9]		Visse fremskridt			BG-C[C10]-R[R5]	Visse fremskridt		BG-C[C7]-R[R2]	BG-C[C10]-R[R4]	Begrænset fremskridt
2020 3.1	Strømline og fremskynde procedurerne med henblik på at yde effektiv støtte til små og mellemstore virksomheder og selvstændige.	BG-C[C3]-R[R1]	Visse fremskridt				Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt
2020 3.4	Tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning.		Begrænset fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af Kommissionens vurderinger for 2021-2024.

Spanien

- 6) Spanien havde i juni 2024 afsluttet to reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten. Disse reformer er tilknyttet to af de tre delhenstillinger i vores stikprøve. Ved Kommissionens vurdering af gennemførelsesstatus blev to af de tre delhenstillinger opjusteret (jf. [tabel 2](#)).
- 7) **Vurderingen af gennemførelsen af delhenstilling 2020 3.1** blev opjusteret i 2022. I Kommissionens vurdering fra 2022 henvises der til tre reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten som bidragende til fremskridtene:
 - den tilknyttede reform "Foranstaltninger truffet i 2020 og 2021 for at afbøde virkningerne af covid-19-pandemien" (ES-C[C28]-R[R1])
 - den tilknyttede reform "Forbedring af erhvervsreguleringen og erhvervsklimaet" (ES-C[C13]-R[R1])
 - den ikketilknyttede reform "Kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for turismekonkurrenceevne (FOCIT)" (ES-C[C14]-R[R1]).
- 8) **Vurderingen af gennemførelsen af delhenstilling 2020 3.3** blev opjusteret i 2022. I Kommissionens vurdering fra 2022 henvises der til lanceringen af planer til fremme af bilindustriens værdikæde og turismesektoren som reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der bidrager til fremskridtene:
 - den tilknyttede reform "Kongeligt dekret om gennemførelse af den statslige finansielle fond for turismekonkurrenceevne (FOCIT)" (ES-C[C14]-R[R1])
 - den tilknyttede investering "Program til fremme af konkurrenceevne og industriel bæredygtighed" (ES-C[C12]-I[I2]).

Tabel 2 | Spanien: Gennemførelse af delhenstillinger og reformer

LSH	Beskrivelse	Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering	
		1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022	4. kvartal 2022	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2023	4. kvartal 2023	1. kvartal 2024	2. kvartal 2024
2019 2.10	Øge samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder med henblik på at forbedre udbuddet af arbejdsmarkedsrelevante færdigheder og kvalifikationer.		Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt
2020 3.1	Sikre en effektiv gennemførelse af foranstaltninger med henblik på at stille likviditet til rådighed for SMV'er og selvstændige, bl.a. ved at undgå sene udbetalinger.	ES-C[C28]-R[R1]	Visse fremskridt			ES-C[C13]-R[R1]*	Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt
2020 3.3	Tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning.		Begrænsede fremskridt		ES-C[C14]-R[R1]		Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt

Note: * Individuelle milepæle blev taget i betragtning ved opjusteringen af LSH'en, da ikke alle milepæle var opfyldt i andet kvartal af 2022.

Kilde: Revisionsretten.

Cypern

9) Cypern havde afsluttet tre reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten. Ved Kommissionens vurdering af gennemførelsesstatus blev tre af de fem delhenstillinger opjusteret (jf. [tabel 3](#)).

10) **Vurderingen af gennemførelsen af LSH 2019 4.6** blev opjusteret i 2024 fra "begrænsede" til "visse fremskridt". Kommissionen henviser til tre tilknyttede reformer som bidragende til fremskridtene:

- den tilknyttede reform "Digitale kvikskranker til strømlining af tilladelsesprocessen for VE-projekter og til fremme af energirenovering i bygninger" (CY-C[C2.1]-R[R3])
- den tilknyttede reform "Fremme af strategiske investeringer" (CY-C[C3.3]-R[R1])
- den tilknyttede reform "Strategi for afhjælpning af mangler i ejendomstransaktionssystemet (skøder)" (CY-C[C3.5]-R[R3]).

11) Reformen vedrørende digitale kvikskranker var den eneste, der var afsluttet i juni 2024. De resterende reformer blev taget i betragtning som delvis afsluttede.

- 12) **Vurderingen af gennemførelsen af LSH 2019 5.2** blev i 2024 opjusteret fra "begrænsede" til "væsentlige fremskridt". Kommissionen henviser til én tilknyttet reform som bidragende til fremskridtene:
- reformen "Strategi for afhjælpning af mangler i ejendomstransaktionssystemet (skøder)" (CY-C[C3.5]-R[R3]).
- 13) Med hensyn til denne delhenstilling anerkender Kommissionen opfyldelsen af de tre mellemliggende milepæle og ét mål og anfører, at denne udvikling er tegn på "væsentlige fremskridt". Inden LSH'en kan betragtes som fuldt ud gennemført, skal det vurderes, om ændringerne rent faktisk har afhjulpet manglerne. Reformen var ikke fuldt ud gennemført i juni 2024, idet milepælen vedrørende ikrafttrædelsen af vej- og byggeloven (milepæl M196) endnu ikke var opfyldt. Denne lov er blevet drøftet i parlamentet siden oktober 2023.
- 14) **Vurderingen af gennemførelsen af LSH 2020 3.3** blev opjusteret i 2022 fra "begrænsede" til "visse fremskridt". Kommissionen henviser til tre tilknyttede reformer og tre tilknyttede investeringer som bidragende til fremskridtene:
- reformen "Fremme af strategiske investeringer" (CY-C[C3.3]-R[R1])
 - reformen "Styrkelse af mekanismen til aktivering af virksomheder efter den hurtige procedure" (CY-C[C3.3]-R[R2])
 - reformen "Udformning og oprettelse af et nationalt erhvervsfremmeagentur" (CY-C[C3.3]-R[R4])
 - investeringen "Statsfinansieret egenkapitalfond" (CY-C[C3.3]-I[I16])
 - investeringen "Berigelse af turismeproduktet i landdistrikter, bjergområder og fjerntliggende områder" (CY-C[C3.1]-I[I10])
 - investeringen "Oprettelse af en national handelsmæssig identitet og fremme af det traditionelle produkt "halloumi"" (CY-C[C3.1]-I[I15]).
- 15) Disse reformer og investeringer, som er tilknyttet den relevante delhenstilling, var ikke alle fuldt afsluttet på tidspunktet for vurderingen. De blev taget i betragtning som delvis afsluttede.
- 16) Vi bemærker desuden, at tre reformer, som var afsluttet i juni 2024 og er tilknyttet tre delhenstillinger - 2019 4.7, 2020 3.1 og 2020 3.3 - ikke førte til en opjustering af gennemførelsesstatus i de år, hvor de blev afsluttet.

Tabel 3 | Cypern: Gennemførelse af delhenstillinger og reformer

LSH	Beskrivelse	Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering	
		1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022	4. kvartal 2022	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2023	4. kvartal 2023	1. kvartal 2024	2. kvartal 2024
2019 4.6	Vedtage lovgivning for at forenkle procedurerne for strategiske investorer, så de kan opnå de nødvendige tilladelser og licenser.		Begrænset fremskridt				Begrænset fremskridt			CY-C[C2.1]-R[R3] 2. kvartal 2023	Begrænset fremskridt			CY-C[C2.1]-R[R3] CY-C[C3.3]-R[R1]* CY-C[C3.5]-R[R3]*	Visse fremskridt
2019 4.7	Forbedre SMV'ers adgang til finansiering.		Visse fremskridt			CY-C[C3.2]-R[R2] Q2 22	Visse fremskridt				Visse fremskridt	CY-C[C3.3]-R[R6]			Visse fremskridt
2019 5.2	Sikre pålidelige og hurtige systemer til udstedelse af skøder og overdragelse af fast ejendom.		Begrænset fremskridt				Begrænset fremskridt				Begrænset fremskridt			CY-C[C3.5]-R[R3]*	Væsentlige fremskridt
2020 3.1	Sikre passende adgang til finansiering og likviditet, især for små og mellemstore virksomheder.		Visse fremskridt			CY-C[C3.2]-R[R2] Q2 22	Visse fremskridt				Visse fremskridt	CY-C[C3.3]-R[R6]			Visse fremskridt
2020 3.3	Tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning.		Begrænset fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt	CY-C[C3.3]-R[R6]		CY-C[C3.3]-R[R1]* CY-C[C3.3]-R[R2]* CY-C[C3.3]-R[R4]*	Visse fremskridt

Note: * Ikke afsluttet i første kvartal 2024, men individuelle opfyldte milepæle blev taget i betragtning ved opjusteringen af LSH'en.

Kilde: Revisionsretten.

Østrig

17) Østrig havde i juni 2024 afsluttet fem reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som indgik i vores stikprøve. I vurderingerne af delhenstilling 2020 3.1 og 2020 3.2 henvises der til andre reformer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som ikke indgik i vores stikprøve. Ved Kommissionens vurdering af gennemførelsesstatus blev to af de fire delhenstillinger vedrørende erhvervsklima opjusteret (jf. [tabel 4](#)).

18) **Vurdering af gennemførelsen af LSH 2019 3.4:** Tre reformer vedrørende delhenstilling 2019 3.4 var gennemført i fjerde kvartal af 2023. Vurderingen af delhenstillingens gennemførelse forblev dog uændret efter reformernes afslutning. Den uændrede status understøttes af Kommissionens evaluering vedrørende delhenstillingen, hvori det anføres, at selv om Østrig i øjeblikket er i færd med at gennemføre en opstartsordning, som indgår i den østrigske genopretnings- og resiliensplan, fungerer det lille og volatile marked for egenkapital (navnlig risikokapital) som en flaskehals for opskalering af innovative, vækstorienterede virksomheder.

- 19) **Vurderingen af gennemførelsen af LSH 2020 3.1** blev opjusteret i 2024. Ifølge Kommissionens forklaring i CeSaR-databasen var denne delhenstilling blevet adresseret fuldt ud med indførelsen af opstartsordningen, herunder indførelsen af en ny selskabsform kendt som *Flexible Kapitalgesellschaft*. Den reform under genopretnings- og resiliensfaciliteten, der blev taget i betragtning, var:
- reformen "Opstartsordning" (AT-C[C4]-R[4D8]).
- 20) **Vurderingen af gennemførelsen af LSH 2020 3.2** blev opjusteret i 2024. Kommissionen betragtede tre reformer som bidragende til fremskridtene:
- den ikketilknyttede reform "Opstartsordning" (AT-C[C4]-R[4D8])
 - den tilknyttede reform "Forslag til lovgivning om "Kun én gang": ændring af loven om portal for erhvervstjenester" (AT-C[C2]-R[2C1])
 - den tilknyttede reform "Liberalisering af erhvervsregler" (AT-C[C4]-R[4D11]).
- 21) Tre gennemførte reformer blev anset for at bidrage til fremskridtene med denne specifikke delhenstilling ("Opstartsordning", "Kun én gang", og "Liberalisering af erhvervsregler").

Tabel 4 | Østrig: Gennemførelse af delhenstillinger og reformer

LSH	Beskrivelse	Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering				Det europæiske semester Vurdering	
		1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022	4. kvartal 2022	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2023	4. kvartal 2023	1. kvartal 2024	2. kvartal 2024
2019 3.4	Understøtte produktivtetsvæksten ved at stimulere digitalisering af virksomheder og virksomhedsvækst.		Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt	AT-C[C4]-R[4D7] AT-C[C4]-R[4D9]	AT-C[C4]-R[4D8]		Visse fremskridt
2020 3.1	Sikre en effektiv gennemførelse af likviditets- og støtteforanstaltninger, navnlig for små og mellemstore virksomheder.		Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt				Væsentlige fremskridt		AT-C[C4]-R[4D8]		Fullt gennemførelse
2020 3.2	Mindske den administrative og reguleringssæmssige byrde.		Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt		AT-C[C4]-R[4D8] AT-C[C4]-R[4D11]	Væsentlige fremskridt	
2020 3.4	Fremme private investeringer for at støtte den økonomiske genopretning.		Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt				Visse fremskridt

Kilde: Revisionsretten.

Forkortelser

Delhenstilling	Del af en landespecifik henstilling
LSH	Landespecifik henstilling
TEUF	Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

Glossar

Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene	Ikkebindende dokument fra Kommissionen, som er udarbejdet med henblik på drøftelse, enten internt eller uden for institutionen.
Det europæiske semester	Årlig cyklus, som danner ramme om koordineringen af de økonomiske politikker i EU-medlemsstaterne og overvågningen af fremskridt.
Genopretnings- og resiliensfaciliteten	EU-mekanisme for finansiel støtte, som skal afbøde de økonomiske og sociale konsekvenser af covid-19-pandemien og stimulere genopretningen samt tackle de udfordringer, der følger med en grønnere og mere digital fremtid.
Landespecifik henstilling	Årlig vejledning, som Kommissionen i forbindelse med det europæiske semester udsender til de enkelte medlemsstater om deres makroøkonomiske politikker, budgetpolitikker og strukturpolitikker.
Milepæl	Kvalitativt krav vedrørende en medlemsstats fremskridt hen imod gennemførelse af en specifik reform eller investering i dens genopretnings- og resiliensplan.
Mål	Kvantitativt krav vedrørende en medlemsstats fremskridt hen imod gennemførelse af en specifik reform eller investering i dens genopretnings- og resiliensplan.
National genopretnings- og resiliensplan	Dokument, som fastsætter en medlemsstats planlagte reformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten.
Program for støtteopfølgning	Overvågningsmekanisme, der skal sikre, at et land bevarer en stabil finansiel kurs efter at have modtaget finansiel bistand.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/sr-2025-21>

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/sr-2025-21>

Revisionsholdet

Revisionsrettens særberetninger præsenterer resultaterne af dens revisioner vedrørende EU-politikker og -programmer eller forvaltningsspørgsmål i forbindelse med specifikke budgetområder. Med henblik på at opnå maksimal effekt udvælger og udformer Revisionsretten sine revisionsopgaver under hensyntagen til de risici, der knytter sig til forvaltningens resultatopnåelse eller regeloverholdelsen, de pågældende indtægters eller udgifters omfang, den fremtidige udvikling samt den politiske og offentlige interesse.

Denne forvaltningsrevision blev udført af Afdeling IV - Regulering af markeder og konkurrenceøkonomi, der ledes af Petri Sarvamaa, medlem af Revisionsretten. Revisionsarbejdet blev ledet af Ivana Maletić, medlem af Revisionsretten, med støtte fra kabinetschef Sandra Diering, ledende administrator Juan Ignacio Gonzalez Bastero, opgaveansvarlig Jacques Sciberras og revisorerne Sorana Rotta, Valentina-Adriana Visan og Tiago Ribeiro. Alexandra Damir-Binzaru ydede grafisk støtte, og Irene Lopez Arranz ydede sekretariatsstøtte.

Fra venstre til højre: Valentina-Adriana Visan, Jacques Sciberras, Sandra Diering, Ivana Maletić, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Irene Lopez Arranz, Tiago Ribeiro og Sorana Rotta.

MEDDELELSE OM OPHAVSRET

© Den Europæiske Union, 2025

Den Europæiske Revisionsrets politik for videreanvendelse er fastsat i [Revisionsrettens afgørelse nr. 6-2019](#) om den åbne datapolitik og videreanvendelse af dokumenter.

Medmindre andet er oplyst (f.eks. i individuelle meddelelser om ophavsret), er det af Revisionsrettens indhold, der ejes af EU, licenseret i henhold til [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Det betyder, at videreanvendelse generelt er tilladt med korrekt angivelse af kilde og ændringer. Ved videreanvendelse af Revisionsrettens indhold må den oprindelige betydning eller det oprindelige budskab ikke fordrejes. Revisionsretten er ikke ansvarlig for eventuelle konsekvenser af videreanvendelsen.

Yderligere tilladelse skal indhentes, hvis specifikt indhold afbilder identificerbare privatpersoner, f.eks. på billeder af ansatte i Revisionsretten, eller omfatter tredjeparts værker.

Hvis en sådan tilladelse opnås, erstatter denne tilladelse ovenstående generelle tilladelse, og den skal klart anføre eventuelle begrænsninger i anvendelsen.

Tilladelse til at anvende eller gengive indhold, der ikke ejes af EU, skal eventuelt indhentes direkte hos indehaveren af ophavsretten.

Forsidefoto: © peteri - stock.adobe.com.

Figur 1 - Ikoner: udformet ved anvendelse af ressourcer fra [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Alle rettigheder forbeholdes.

Software og dokumenter, der er omfattet af industriel ejendomsret, såsom patenter, varemærker, registrerede design, logoer og navne, er ikke omfattet af Revisionsrettens videreanvendelsespolitik.

EU-institutionernes websteder på europa.eu-domænet har links til websteder uden for europa.eu-domænet. Da Revisionsretten ikke har kontrol over disse websteder, anbefales det at gennemse deres privatlivspolitik og ophavsretspolitik.

Anvendelse af Revisionsrettens logo

Revisionsrettens logo må ikke anvendes uden Revisionsrettens forudgående samtykke.

HTML	ISBN 978-92-849-5858-0	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/7720658	QJ-01-25-054-DA-Q
PDF	ISBN 978-92-849-5859-7	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/9854253	QJ-01-25-054-DA-N

HVORDAN DER HENVISES TIL DENNE PUBLIKATION

Den Europæiske Revisionsret, [særberetning 21/2025](#) "Genopretnings- og resiliensfacilitetens støtte til bedre erhvervsklima - Støtten adresserer kun delvis de landespecifikke henstillinger, men nogle af dens første resultater bidrog til deres gennemførelse", Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten på 650 milliarder euro blev oprettet i februar 2021 som reaktion på covid-19-pandemien.

Vi undersøgte, om facilitetens foranstaltninger - navnlig reformerne - tackler de erhvervsklimaudfordringer, der er beskrevet i de landespecifikke henstillinger, og giver de forventede resultater.

Vi konstaterede, at faciliteten delvis tackler erhvervsklimaudfordringerne, men at nogle strukturelle problemer ikke er blevet adresseret. De afsluttede foranstaltninger har opfyldt de aftalte milepæle og mål, men kun en tredjedel af dem har givet betydelige resultater og bidraget til at gennemføre de landespecifikke henstillinger.

Vi anbefaler, at de væsentligste udfordringer adresseres tilstrækkeligt, at der fastlægges en fyldestgørende ramme for vurdering af resultater og af facilitetens bidrag til at gennemføre de landespecifikke henstillinger, og at begrebet "politikområde" defineres klart og anvendes konsekvent i forbindelse med alle EU-instrumenter og det europæiske semester.

Særberetning fra Revisionsretten udarbejdet i medfør af artikel 287, stk. 4, andet afsnit, TEUF.

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tlf. +352 4398-1

Kontakt: eca.europa.eu/da/contact
Websted: eca.europa.eu
Sociale medier: @EUauditors